

GRUPY PRZEDSIĘBIORSTW W POLSCE W 2013 R.

ENTERPRISE GROUPS IN POLAND IN 2013

Opracowanie publikacji
Preparation of the publication

GUS – Departament Przedsiębiorstw
CSO – Enterprises Department

kierujący
supervisor

Aneta Płatek – Zastępca Dyrektora Departamentu
Deputy Director of the Department

zespół:
team

Anna Piotrowska, Danuta Cybula

Przetwarzanie danych
Data processing

Centrum Informatyki Statystycznej
Statistical Computing Centre

Projekt okładki
Cover design

Lidia Motrenko-Makuch

Druk i oprawa
Printing and binding

Zakład Wydawnictw Statystycznych
Statistical Publishing Establishment

ISSN 2082-7873

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on the Internet

www.stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Przedstawiamy Państwu kolejną edycję publikacji, w której zaprezentowane zostały informacje na temat zjawiska organizowania się przedsiębiorstw w grupy oraz wyniki ekonomiczne tej zbiorowości podmiotów działających w Polsce w roku 2013.

Źródłem prezentowanych danych są wyniki rocznego badania prowadzonego na formularzu GP *Sprawozdanie statystyczne dla grup przedsiębiorstw*. Celem badania jest dostarczenie informacji o skali zjawiska organizowania się polskich przedsiębiorstw w grupy, kraju pochodzenia kapitału, różnorodności struktur grup przedsiębiorstw, ich wielkości, rodzaju prowadzonej działalności gospodarczej oraz uzyskiwanych przez nie wynikach finansowych.

Publikacja składa się z trzech części poprzedzonych wprowadzeniem. Część pierwszą stanowią uwagi metodologiczne zawierające definicje wykorzystywanych w opracowaniu podstawowych pojęć dotyczących grup przedsiębiorstw, podstawy prawne funkcjonowania grup przedsiębiorstw oraz zakres podmiotowy i przedmiotowy badania. W części drugiej zaprezentowano wyniki działalności grup przedsiębiorstw w Polsce w 2013 roku. Uzupełnieniem analiz są szczegółowe tablice zawarte w części trzeciej.

Zastępca Dyrektora

Departamentu Przedsiębiorstw

Aneta Płatek

Warszawa, styczeń 2015 r.

PREFACE

We present the next edition of publication containing information on the phenomenon of enterprises' organising into groups, and the financial results of that set of entities acting in Poland in 2013.

The source of the presented data are the results of the annual survey prepared on the GP (EG) form – The statistical report for enterprise groups. It aims at providing information on the scale of the phenomenon among Polish enterprises concerning their organising into groups, the countries of origin of their capital, the diversity of enterprise groups structures, their sizes, the type of business activity conducted, and the financial results achieved by them.

The publication is composed of three parts preceded by a preface. Part one contains methodological notes with definitions of the basic terms concerning enterprise groups, the legal bases for the functioning of those groups, and the scope and content of the study. Part two presents the performance of enterprise groups in Poland in 2013. The analysis were supplemented with detailed tables included in part three.

*Deputy Director
of the Enterprise Department*

Aneta Platek

Warsaw, January 2015

SPIS TREŚCI

	Strona
Przedmowa	3
Wprowadzenie	7
Uwagi metodologiczne	8
Wyniki badania – synteza	26
Podsumowanie	42

CONTENTS

	Page
<i>Preface</i>	4
<i>Introduction</i>	17
<i>Methodological notes</i>	18
<i>Summary</i>	43

TABLICE**TABLES**

	Tablica Table	Strona Page
Podstawowe dane o grupach przedsiębiorstw według typów grup w latach 2012-2013..... <i>Basic information on enterprise groups by type of group in 2012-2013</i>	1	44
Podstawowe dane o grupach przedsiębiorstw według sekcji PKD w latach 2012-2013..... <i>Basic information on enterprise groups by NACE section in 2012-2013</i>	2	45
Podmioty należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i kraju lokalizacji..... <i>Entities belonging to enterprise groups by position in the group and country</i>	3	46
Zagraniczne jednostki zależne od podmiotów polskich według lokalizacji na świecie i sekcji PKD	4	47
<i>Foreign affiliates dependent on domestic entities by region and NACE section</i>		
Podmioty krajowe należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i sekcji PKD..... <i>Domestic entities belonging to enterprise groups by position in the group and NACE section</i>	5	48
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD..... <i>Enterprise groups by type of group and NACE section</i>	6	49
Pracujący w grupach przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD	7	50
<i>Persons employed in enterprise groups by type of group and NACE section</i>		
Pracujący w grupach przedsiębiorstw według klasy wielkości grupy i sekcji PKD	8	51
<i>Persons employed in enterprise groups by size class of group and NACE section</i>		
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i liczby pracujących (stan w dniu 31 XII)..... <i>Enterprise groups by type of group and number of persons employed (as of 31 XII)</i>	9	52
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego	10	53
<i>Enterprise groups by type of group and the value of share equity</i>		
Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według sekcji PKD grup przedsiębiorstw	11	54
<i>Selected data from consolidated balance sheets by NACE section of enterprise group</i>		
Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według typów grup przedsiębiorstw	12	56
<i>Selected data from consolidated balance sheets by type of enterprise group</i>		
Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według sekcji PKD grup przedsiębiorstw	13	57
<i>Selected data from consolidated profit and loss accounts by NACE section of enterprise group</i>		

	Tablica <i>Table</i>	Strona <i>Page</i>
Wskaźniki rentowności według sekcji PKD <i>Profitability indicators by NACE section</i>	14	58
Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według sekcji PKD <i>Basic economic indicators by NACE section</i>	15	59
Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według typów grup przedsiębiorstw <i>Selected data from consolidated profit and loss accounts by type of enterprise group</i>	16	60
Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według typów grup przedsiębiorstw <i>Basic economic indicators by type of enterprise group</i>	17	60

WYKRESY **CHARTS**

	Numer <i>Number</i>	Strona <i>Page</i>
Grupy przedsiębiorstw według daty powstania..... <i>Enterprise groups by date of establishment</i>	1	29
Jednostki dominujące najwyższego szczebla zlokalizowane za granicą <i>Global group heads located abroad</i>	2	30
Zagraniczne jednostki zależne bezpośrednio i pośrednio od podmiotów polskich <i>Foreign affiliates directly and indirectly dependent on domestic entities</i>	3	30
Grupy przedsiębiorstw według sekcji PKD <i>Enterprise groups by type of group and NACE section</i>	4	31
Struktura grup przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD <i>Structure of enterprise groups by type of group and NACE section</i>	5	32
Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego <i>Enterprise groups by type of group and the value of share equity</i>	6	33
Struktura grup przedsiębiorstw według wartości kapitału własnego <i>Structure of enterprise groups by the value of share equity</i>	7	34
Pracujący w grupach przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD <i>Persons employed in enterprise groups by type of group and NACE section</i>	8	35
Struktura grup przedsiębiorstw według klas wielkości i typów grup <i>Structure of enterprise groups by size class and type of group</i>	9	36
Wybrane dane ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup przedsiębiorstw <i>Selected data from consolidated financial statements of enterprise groups</i>	10	38
Wyniki finansowe grup przedsiębiorstw <i>Financial results of enterprise groups</i>	11	39
Wskaźniki rentowności grup przedsiębiorstw <i>Profitability indicators of enterprise groups</i>	12	40

WPROWADZENIE

We współczesnej gospodarce obserwuje się nasilanie zjawiska powstania różnych form koncentracji przedsiębiorstw, w tym wiązania się przedsiębiorstw w grupy. Zarówno krajowe, jak i międzynarodowe grupy przedsiębiorstw odgrywają istotną rolę również w gospodarce polskiej.

Jedną z przyczyn powyższych tendencji jest konieczność radzenia sobie przez podmioty z rosnącą konkurencją na rynku. Uczestnictwo w grupie umożliwia bowiem przedsiębiorstwom redukcję kosztów, wdrożenie bardziej wydajnych metod produkcji, zwiększenie elastyczności reagowania na zmieniające się potrzeby rynku, lepsze wykorzystanie posiadanych zdolności produkcyjnych, wiedzy i innowacji technologicznych oraz bardziej efektywne poszukiwanie i zdobywanie rynków zbytu.

Zachowania przedsiębiorstw powiązanych w grupy mogą być odmienne od sposobu działania pozostałych podmiotów, co wynika z występowania wielostronnych powiązań i realizacji wspólnych w ramach danej grupy strategii i transakcji. Przy istnieniu tych powiązań, zmiana sytuacji w jednej jednostce wchodzącej w skład grupy wpływa na całą grupę. Z uwagi na to, dla oceny wyników działalności przedsiębiorstw powiązanych w grupy wskazane jest prowadzenie analizy również na poziomie całej grupy, a nie tylko poszczególnych jednostek wchodzących w jej skład.

Wraz z pogłębianiem się zjawiska globalizacji gospodarki, wzrasta zapotrzebowanie na informacje na temat skali, obszarów i efektów działalności prowadzonej przez grupy przedsiębiorstw, a także powiązań międzynarodowych podmiotów wchodzących w ich skład i wpływu działalności grup na gospodarki poszczególnych krajów oraz Unii Europejskiej. Prace podjęte przez Eurostat w zakresie określenia metodologii wyodrębniania grup przedsiębiorstw są obecnie kontynuowane. Rozporządzenie Parlamentu i Rady Unii Europejskiej Nr 177/2008 zobowiązuje kraje członkowskie do wprowadzenia grup przedsiębiorstw do rejestrów statystycznych wraz ze zmiennymi je opisującymi oraz wymiany informacji na ich temat między poszczególnymi krajami a Eurostatem.

Badanie grup przedsiębiorstw podjęte przez GUS dostarcza informacji na temat działalności grup przedsiębiorstw w kraju, ich powiązań ponadnarodowych oraz skali tego zjawiska. Wyniki badania mogą być wykorzystywane przez instytucje rządowe kształtujące politykę gospodarczą kraju. Zawarte w publikacji dane mogą też stanowić źródło informacji dla przedsiębiorców i organizacji ich zrzeszających, samorządów gospodarczych, analityków

i naukowców oraz instytucji zainteresowanych problematyką grup przedsiębiorstw i ich wpływem na polską gospodarkę.

UWAGI METODOLOGICZNE

1. Definicje pojęć stosowanych w badaniach grup przedsiębiorstw

Grupę przedsiębiorstw tworzą przedsiębiorstwa samodzielne pod względem prawnym, jednak wzajemnie od siebie zależne gospodarczo ze względu na istniejące między nimi powiązania w zakresie kontroli i/lub własności. W ramach grupy wyodrębnia się powiązania pomiędzy jednostką dominującą a jednostkami zależnymi. Grupa przedsiębiorstw może powstać zarówno w wyniku ukształtowania się określonych stosunków prawnych, jak i w wyniku wywierania przez jedno przedsiębiorstwo decydującego wpływu na działalność innego, w tym na skutek zawarcia umowy. Nie zawsze jako kryterium istnienia grupy należy przyjąć związki kapitałowe, lecz istnienie wspólnego ośrodka podejmowania decyzji ekonomicznych wyznaczających strategię działania.

W danym momencie przedsiębiorstwo może należeć tylko do jednej grupy. Grupy przedsiębiorstw mogą składać się jedynie z całych przedsiębiorstw, a nie ich części.

Grupa przedsiębiorstw tworzy całość gospodarczą, upoważnioną do podejmowania decyzji w imieniu jednostek, które obejmuje. Może mieć ona więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, szczególnie w zakresie strategii, produkcji, sprzedaży, podatków, polityki finansowej, a także jednoczyć niektóre aspekty zarządzania finansami i podatkami.

Wyróżnia się następujące typy grup przedsiębiorstw:

- **krajowa grupa przedsiębiorstw** to grupa składająca się wyłącznie z przedsiębiorstw (zarówno jednostek dominujących, jak i zależnych) mających siedzibę na terenie tego samego kraju,
- **międzynarodowa (wielonarodowa) grupa przedsiębiorstw** to grupa składająca się z co najmniej dwóch przedsiębiorstw mających siedziby w różnych krajach,
- **okrojona (niepełna) grupa przedsiębiorstw** to część grupy międzynarodowej zlokalizowana w tym samym kraju.

Grupa okrojona pod kontrolą kapitału zagranicznego oznacza tę część grupy międzynarodowej, zlokalizowaną w jednym kraju, na czele której stoi krajowa jednostka dominująca pośredniego szczebla, będąca jednocześnie zależną od podmiotu zagranicznego.

Grupa okrojona pod kontrolą kapitału krajowego oznacza grupę, dla której jednostką dominującą najwyższego szczebla jest podmiot krajowy, a poza granicami kraju zlokalizowane są tylko jednostki zależne

Przykłady okrojonych grup przedsiębiorstw w ramach struktur grup międzynarodowych:

Jednostka dominująca to jednostka sprawująca kontrolę nad pozostałymi jednostkami wchodzącymi w skład grupy – jednostkami zależnymi.

Jednostka dominująca najwyższego szczebla (głowa grupy) to jednostka dominująca, która nie jest kontrolowana bezpośrednio ani pośrednio przez żadną inną jednostkę. Pojęcie jednostki dominującej najwyższego szczebla odnosi się zawsze do jednostki najwyżej usytuowanej w łańcuchu powiązań kontrolnych.

Jednostka dominująca pośredniego szczebla to jednostka stojąca na czele grupy okrojonej i jednocześnie zależna od jednostki dominującej najwyższego szczebla.

Kontrola oznacza możliwość decydowania o wspólnej strategii organizacji, wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez przedsiębiorstwo uprawnień, które osobno albo łącznie umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na inne przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa.

Zgodnie z przyjętą metodologią, wyodrębnienie grupy i określenie jej struktury dokonywane jest na podstawie powiązań w zakresie kontroli. W celu identyfikacji tych powiązań stosuje się cztery kryteria operacyjne:

1. jednostka prawna bezpośrednio posiada ponad 50% głosów w innej jednostce prawnej (**kontrola bezpośrednia**),

2. jednostka prawna posiada ponad 50% głosów w innej jednostce prawnej poprzez jednostki zależne (**kontrola pośrednia**),
3. jednostka prawna obejmuje pełną konsolidację sprawozdania finansowe innej jednostki prawnej, a żadna inna jednostka prawna nie obejmuje konsolidacją tej samej jednostki (**kontrola poprzez pełną konsolidację**).
4. jednostka prawna kontroluje inną jednostkę prawną (jedną lub więcej), nawet jeśli posiada mniej niż 50% jej/ich siły głosu (**kontrola mniejszościowa**), lecz żadna inna jednostka prawna nie posiada większej siły głosów.

2. Regulacje prawne dotyczące tworzenia i funkcjonowania grup przedsiębiorstw w Polsce

W statystyce europejskiej grupę przedsiębiorstw jako jednostkę obserwacji statystycznej określa Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 696/93. Rozporządzenie definiuje grupę przedsiębiorstw jako „stowarzyszenie przedsiębiorstw, powiązanych między sobą więzami prawno-finansowymi. Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, w szczególności w odniesieniu do polityki produkcji, sprzedaży i zysków. Może ona jednoczyć niektóre aspekty zarządzania finansami i podatkami. Stanowi jednostkę gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, w szczególności dotyczących jednostek, które obejmuje”.

W polskim prawie gospodarczym nie ma jednej, kompleksowej regulacji dotyczącej trybu powstawania i zasad funkcjonowania grup przedsiębiorstw. Istnieją jedynie ogólne ramy prawne dotyczące ich tworzenia i działania – zawierają je poniżej wyszczególnione akty prawne.

Kodeks spółek handlowych – ustawa z dnia 15 września 2000 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 1030 z późn. zm.) definiuje spółkę dominującą jako spółkę:

- dysponującą bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu bądź w zarządzie innej spółki kapitałowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, lub
- uprawnioną do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu innej spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, lub
- uprawnioną do powoływania lub odwoływania większości członków rady nadzorczej innej spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, lub

- której więcej niż połowa członków zarządu jest jednocześnie członkami zarządu innej spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej, lub
- wywiera decydujący wpływ na działalność spółki kapitałowej zależnej albo spółdzielni zależnej.

Ustawa nakłada na spółkę dominującą obowiązek zawiadomienia spółki zależnej o powstaniu stosunku dominacji w określonym ustawą terminie od powstania tego stosunku.

Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz **Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad sporządzania przez jednostki inne niż banki, zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup kapitałowych** z dnia 25 września 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 169, poz. 1327) nakładają obowiązek i szczegółowe zasady sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych przez grupy kapitałowe. Zgodnie z ustawą rachunkowość grupy kapitałowej prowadzi jednostka dominująca. Skonsolidowane sprawozdania finansowe zawierają informacje zestawione w taki sposób, jakby grupa kapitałowa była pojedynczą jednostką gospodarczą. Ustawa o rachunkowości definiuje ponadto pojęcia grupy kapitałowej, jednostek powiązanych, dominujących, zależnych, współzależnych i stowarzyszonych.

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) precyzuje problemy związane z tworzeniem grup kapitałowych, w kontekście zakazu praktyk ograniczających konkurencję, tj. zasady koncentracji i sposobów przeciwdziałania uzyskiwaniu pozycji monopolistycznej lub dominującej na rynku. Ustawa definiuje również pojęcie kontroli jako wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez przedsiębiorcę uprawnień, które umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na innego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców. W rozumieniu ustawodawcy grupę kapitałową stanowią wszyscy przedsiębiorcy, którzy są kontrolowani w sposób bezpośredni lub pośredni przez jednego przedsiębiorcę.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych z dnia 15 lutego 1992 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. poz. 851 z późn. zm.) zawiera regulacje dotyczące tworzenia podatkowej grupy kapitałowej. Zgodnie z ustawą podatkową grupę kapitałową mogą tworzyć wyłącznie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółki akcyjne, mające siedzibę na terytorium Polski i spełniające określone warunki.

3. Cel i zakres podmiotowy badania

Celem badania jest ocena skali zjawiska organizowania się w Polsce przedsiębiorstw w grupy, identyfikacja różnorodności struktur grup, rozpoznanie w ich ramach ponadnarodowych powiązań, a także dostarczenie podstawowych informacji na temat rodzaju działalności gospodarczej prowadzonej w ramach grupy, wielkości grup, posiadanych przez nie aktywów, kraju pochodzenia kapitału oraz uzyskiwanych wyników finansowych.

Badanie grup przedsiębiorstw działających w Polsce prowadzone jest od 2008 r. (począwszy od danych za 2007 r.) z częstotliwością roczną na formularzu GP – *Sprawozdanie statystyczne dla grup przedsiębiorstw*. Sprawozdanie kierowane jest do podmiotów, które wchodzi w skład grup przedsiębiorstw, zorganizowanych w formie spółek handlowych (osobowych i kapitałowych), spółdzielni, oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, których przeważający rodzaj działalności jest zaklasyfikowany według Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 do sekcji:

- A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo,
- B – górnictwo i wydobywanie,
- C – przetwórstwo przemysłowe,
- D – wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę,
- E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja,
- F – budownictwo,
- G – handel; naprawa pojazdów samochodowych,
- H – transport i gospodarka magazynowa,
- I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- J – informacja i komunikacja,
- K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa (z wyłączeniem banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo kredytowych, instytucji ubezpieczeniowych, biur i domów maklerskich, towarzystw i funduszy inwestycyjnych oraz towarzystw i funduszy emerytalnych),
- L – obsługa rynku nieruchomości,
- M – działalność profesjonalna, naukowa i techniczna,
- N – administrowanie i działalność wspierająca,
- P – edukacja (z wyłączeniem szkół wyższych),
- Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej),

- R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną),
- S – pozostała działalność usługowa (z wyłączeniem organizacji członkowskich).

Badaniem objęte są wszystkie podmioty, które w roku poprzedzającym rok badania wykazały przynależność do grupy, zarówno w badaniu grup przedsiębiorstw prowadzonym na formularzu GP, jak i w innych badaniach: KZ – roczne sprawozdanie statystyczne dla podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego, KZZ – sprawozdanie podmiotów posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady, a także podmioty, które zidentyfikowane zostały na podstawie innych źródeł.

Zebrane informacje pozwalają ustalić łańcuch powiązań w zakresie kontroli i wyłonić na tej podstawie grupy przedsiębiorstw tworzące zbiorowość objętą obserwacją i analizą wyników.

4. Zakres przedmiotowy badania

Zakres tematyczny badania grup przedsiębiorstw jest dostosowany do informacji, które mogą być dostarczane przez jednostki dominujące i zależne.

1. Od wszystkich podmiotów, które w końcu 2013 r. należały do grup przedsiębiorstw, pozyskiwane są w szczególności dane na temat:
 - pozycji danego przedsiębiorstwa w łańcuchu kontroli w grupie: podmioty powiązane określają swoją pozycję w grupie jako jednostki dominujące najwyższego szczebla, dominujące pośredniego szczebla lub zależne;
 - nazwy grupy;
 - przeważającego rodzaju działalności gospodarczej grupy według klasyfikacji PKD 2007.
2. Na podstawie informacji pozyskiwanych od podmiotów pełniących rolę jednostek dominujących lub dominujących pośredniego szczebla w grupie opracowywane są w szczególności dane o:
 - dacie powstania grupy;
 - wartości kapitału własnego grupy i udziale w nim jednostki dominującej;
 - liczbie pracujących w grupie, obejmującą osoby pracujące w grupie krajowej lub okrojonej;
 - podlegających im jednostkach bezpośrednio zależnych, w tym m.in. informacje o objęciu spółki konsolidacją sprawozdań finansowych, dacie przystąpienia do grupy oraz udziale jednostki dominującej w kapitale zakładowym spółki zależnej;

- podlegających im jednostkach pośrednio zależnych;
- zależności od innej jednostki krajowej lub zagranicznej;
- konsolidacji wyników finansowych przedsiębiorstw powiązanych.

Jednostki dominujące, które konsolidują wyniki finansowe grup przedsiębiorstw, przekazują dodatkowo wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów oraz rachunków zysków i strat, m.in. przychody, koszty, zyski, wartość kapitału.

3. Od jednostek zależnych pozyskiwane są informacje w zakresie:

- danych dotyczących jednostki sprawującej bezpośrednią kontrolę nad jednostką sprawozdawczą i jednostki dominującej najwyższego szczebla w grupie;
- udziału jednostki dominującej w kapitale podstawowym jednostki zależnej.

5. Podstawowe pojęcia i wskaźniki ekonomiczne stosowane w publikacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe to sprawozdanie finansowe sporządzane dla grupy przedsiębiorstw, obejmujące dane jednostki dominującej i jednostek od niej zależnych wszystkich szczebli, zestawione w taki sposób, jakby grupa stanowiła jedną jednostkę.

Aktywa stanowią powstały w wyniku dokonanych w przeszłości operacji zbiór przydatnych gospodarczo, kontrolowanych przez jednostkę składników majątkowych (zasobów), o wiarygodnie ustalonej wartości, które według oczekiwań przyniosą w przyszłości korzyści ekonomiczne. Aktywa bilansu dzielą się na aktywa trwałe i aktywa obrotowe.

Aktywa trwałe składają się z wartości niematerialnych i prawnych, rzeczowych aktywów trwałych, należności długoterminowych, inwestycji długoterminowych oraz długoterminowych rozliczeń międzyokresowych.

Aktywa obrotowe obejmują zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Pasywa obejmują kapitały (fundusze) własne oraz zobowiązania i rezerwy na zobowiązania.

Kapitały (fundusze) własne wykazywane według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki obejmują: kapitał (fundusz) podstawowy, należne wpłaty na kapitał podstawowy, udziały (akcje) własne, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Kapitał podstawowy to rzeczywisty wkład właściciela lub współwłaściciela, wniesiony na uruchomienie jednostki gospodarczej z chwilą jej założenia, ewentualnie później podwyższony.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania są wynikającym z przyszłych zdarzeń obowiązkiem wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które powodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów jednostki. Obejmują rezerwy na zobowiązania, zobowiązania długoterminowe, zobowiązania krótkoterminowe oraz rozliczenia międzyokresowe.

Przychody operacyjne ogółem obejmują:

- a) **przychody netto ze sprzedaży** w kraju i na eksport wytworzonych przez jednostkę **produktów** (wytrobów gotowych, półfabrykatów oraz usług), a także opakowań, wyposażenia i usług obcych, jeżeli są one fakturowane odbiorcom łącznie z produktami,
- b) **przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów**, tj. nabyte w celu odsprzedaży w stanie nieprzetworzonym rzeczowe aktywa obrotowe oraz produkty wytworzone przez jednostkę, jeśli sprzedawane są one w sieci własnych sklepów obok towarów obcej produkcji. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport obejmują wewnątrzwspólnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych;
- c) **pozostałe przychody operacyjne** to przychody związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, w szczególności: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny, aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z najmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa.

Koszty operacyjne ogółem obejmują:

- a) **koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów** związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem (koszty działalności operacyjnej) pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- b) **pozostałe koszty operacyjne**, tj. koszty związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki, a w szczególności: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych i środków trwałych w budowie, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub całość wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym

i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązanie (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe.

Wynik finansowy z działalności operacyjnej to różnica między przychodami operacyjnymi ogółem a kosztami operacyjnymi ogółem.

Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej, skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

Wynik finansowy netto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy brutto pomniejszony o podatek dochodowy.

Wskaźnik rentowności aktywów (ROA) jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości aktywów ogółem.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego (ROE) jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości kapitału (funduszu) własnego.

Wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS) jest to relacja wyniku finansowego netto do wartości przychodów netto ze sprzedaży.

Wskaźnik rentowności inwestycji (ROI) jest to relacja wyniku finansowego z działalności operacyjnej do aktywów ogółem.

Wskaźnik produktywności aktywów ogółem jest to relacja przychodów netto ze sprzedaży do wartości aktywów ogółem.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia jest to relacja wartości zobowiązań ogółem do aktywów (pasywów) ogółem.

Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego jest to relacja wartości zobowiązań ogółem do kapitału (funduszu) własnego.

Do **pracujących** zaliczono:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego,
- pracodawców i pracujących na własny rachunek,
- osoby wykonujące pracę nakładczą,
- agentów,
- członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych.

W związku z elektronicznym naliczaniem tablic, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem”.

INTRODUCTION

In today's economy there is observed an intensification of the phenomenon of creating various forms of concentration of enterprises, among others linking enterprises into groups. National as well as multinational enterprise groups play an important role also in the Polish economy.

One of the reasons for the above mentioned tendency is the necessity for enterprises to manage growing competition on the market. Membership in a group allows enterprises to reduce costs, implement more effective production methods, enhance flexibility of responses to the changing needs of the market, better utilize their production capabilities, knowledge and technological innovations, and more effectively search and enter new markets.

The behaviour of enterprises linked into groups can differ from other entities present on the market, which results from the existence of multilateral relations and the implementation of a joint strategy and transaction, common within a given group. If relations of this kind are present, a change in the situation of one member affects the whole group. Hence, in order to assess the results of activities of enterprises acting in groups, it is advised to perform an analysis also on the level of an entire group, and not only with regard to its individual member units.

The deepening globalization of economy is accompanied by the rise in demand for information on the scale, areas, and results of activity conducted by enterprise groups, the international links between enterprises being parts of groups as well as the impact of the activity of enterprise groups on the economies of particular countries and the European Union. Eurostat's work on a methodology of delineation of enterprise groups are continued. The Regulation of the Parliament and Council of the European Union No. 177/2008 obliges EU-member states to include in their statistical registers enterprise groups and their characterizing variables, and to exchange information on them with other countries and Eurostat.

The survey on enterprise groups undertaken by the Central Statistical Office provides information on the activities of enterprise groups in the country, their transnational relations, and the scale of this phenomenon. The results of this survey can be utilized by government institutions responsible for the country's economic policy. The data included in the publication can also be a source of information for entrepreneurs and organizations in which they are associated, economic local governments, analysts, scientists, and institutions interested in the issues of enterprise groups as well as their influence on the Polish economy.

METHODOLOGICAL NOTES

1. Definitions of terms used in the survey of enterprise groups

*An **enterprise group** is composed of enterprises that are independent in legal terms, but rely on each other economically due to the control and/or ownership links between them. Within a group some links between a dominant entity (parent) and its subsidiaries are distinguished. An enterprise group can be set up as a result of given legal relations or a decisive influence of one enterprise on the activities of another one, also as a consequence of entering into an agreement. Capital relations should not always be the main criterion for the existence of a group – rather a common centre of economic decisions determining the action strategy.*

At a given moment, an enterprise can belong only to one group. Enterprise groups may consist only of complete enterprises, not parts of them.

An enterprise group constitutes an economic entity as a whole which is empowered to make choices on behalf of its constituent enterprises. It can have more than one decision-making centre, especially for the strategy, production, sales, taxation, and financial policy, but also centralise certain aspects of financial management and taxation.

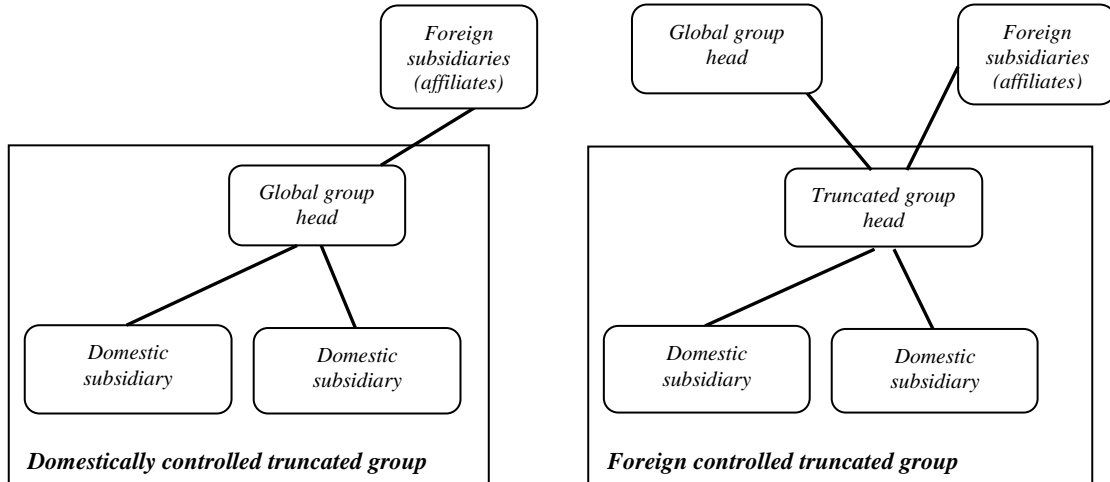
The following types of enterprises groups are distinguished:

- **all-resident enterprise group** composed only of enterprises (both group head and subsidiaries) that are all resident in the same country,*
- **multinational enterprise group** composed of at least two enterprises located in different countries,*
- **truncated enterprise group** as a part of a multinational group, located in the same country.*

***Foreign controlled truncated group** is a part of a multinational group where head of truncated group is a domestic entity which at the same time is dependent on a foreign entity.*

***Domestically controlled truncated group** is a part of a multinational group where the global group head is a domestic entity and subsidiaries are located abroad.*

Examples of truncated enterprise groups with the structures of multinational groups:

The global group head is a parent legal unit, which is not controlled either directly or indirectly by any other legal unit. The global group head is the group head of the multinational enterprise group, the truncated group head is on the top of the truncated national part of the multinational enterprise group.

Control defines the ability to determine a joint organization strategy, and involves all forms of direct or indirect deriving rights by an enterprise, that, individually or altogether, allow to exercise dominant influence over one or set of enterprises.

In accordance with the assumed methodology, delineation of a group and determining its structure is carried out on the basis of control links. In order to identify these links, four operational criteria are applied:

- a legal unit directly owns more than 50% of the voting rights of another legal unit (**direct control**),*
- a legal unit indirectly owns more than 50% of voting rights of another legal unit, through subsidiaries (**indirect control**),*
- a legal unit fully consolidates the accounts of another legal unit and no other legal unit consolidates the same legal unit (**control by virtue of full consolidation**).*
- a legal unit controls one or a set of legal unit, even though it owns less or 50% of its voting rights (**effective minority control**) and no other legal unit owns more.*

2. Legal regulations concerning the creation and functioning of enterprise groups in Poland

In the European statistics, “enterprise group” as a unit of statistical observation has been specified by Council Regulation (EEC) No. 696/93. It defines an enterprise group

as “an association of enterprises bound together by legal and/or financial links. A group of enterprises can have more than one decision-making centre, especially for policy on production, sales and profits. It may centralise certain aspects of financial management and taxation. It constitutes an economic entity which is empowered to make choices, particularly concerning the units which it comprises”.

In the Polish economic legislation there is no one, comprehensive regulation on the mode of establishing and the principles of functioning of enterprise groups. However, their creation and functioning is governed only by certain legal framework, set out in the following legal acts.

Commercial Companies Code – Act of 15 September 2000 (consolidated text, Journal of Laws of 2013 item 1030 as amended) which defines a dominant company as a company which:

- it controls, indirectly or directly, a majority of the votes at a shareholder meeting, general meeting, or in the management board of another dependant capital company, or at a general meeting of a dependant cooperative, or
- is entitled to appoint or dismiss the majority of members of the management board of another dependant capital company or a dependant cooperative, or
- is entitled to appoint and dismiss the majority of members of the supervisory board of another dependant capital company or a dependant cooperative, or
- more than half of the management board members is simultaneously the members of the management board of another dependant capital company or a dependant cooperative, or
- exerts a decisive influence on the activity of a dependant capital company or a dependant cooperative.

The act imposes on the dominant company the obligation to notify the dependant company on the occurrence of a relationship of domination by the date of the establishment of the relationship specified by the Act.

The Accounting Act of 29 September 1994 (consolidated text, Journal of Laws of 2013 item 330 as amended) and the **Regulation of the Minister of Finances on the detailed rules for preparing of consolidated financial statements of capital groups by entities other than banks, and insurers** of 25 September 2009 (Journal Laws of 2009 No. 169, item 1327), impose the obligation and detailed rules of preparing of consolidated financial statements by corporate groups. According to the legislature, the accounting of a corporate group is to be carried out by the dominant unit. Information in consolidated financial reports is compiled as

if the corporate group was a single economic unit. Moreover, the Accounting Act includes definitions of a capital group, related entities, parent company, subsidiaries, co-subsidiaries, and associated entities.

Act on the competition and consumers protection of 16 February 2007 (Journal of Laws of 2007 No. 50, item 331 as amended) specifies the problems connected with the creation of corporate groups, in the context of the ban on practices limiting competition, i.e. the principles of concentration and the methods of counteracting the acquisition of monopolistic or dominant market position. The Act also defines the term of control as any form of direct or indirect acquisition of rights by the enterprise which allow for exerting a decisive influence upon another enterprise or other enterprises. According to the legislator, a capital group is comprised of all enterprises, which act under the direct or indirect supervision of one enterprise.

Act on Corporate Income Tax of 15 February 1992 (consolidated text, Journal of Laws of 2014 item 851 as amended) includes regulations pertaining to the creation of a tax corporate group. Pursuant to the Act, a tax corporate group can be formed only by limited liability companies or joint stock companies, based in Poland and meeting specific criteria.

3. The aim and the subject scope of the survey

The aim of the survey is to assess the scale of the phenomenon of establishing enterprise groups in Poland, identify the diversity of the groups' structures, distinguish transnational relations within their frameworks, and provide basic information on the kind of business activities conducted within the group, the size of groups, their assets, the capital's country of origin and financial results obtained.

The survey on enterprise groups in Poland has been conducted since 2008 (starting with data of 2007) with annual frequency, on a GP form – A statistical report for enterprise groups. The report is addressed to entities which belong to enterprise groups organised in the form of commercial companies (partnerships and corporations), cooperatives, branches of foreign enterprises, whose main kind of economic activity is included in the Polish Classification of Activities 2007 (NACE Rev. 2) in sections:

A – agriculture, forestry and fishing,

B – mining and quarrying,

C – manufacturing,

D – electricity, gas, steam, and air conditioning supply,

E – water supply; sewage and waste management and remediation activities,

- F – construction,*
- G – wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles,*
- H – transportation and storage,*
- I – accommodation and food service activities,*
- J – information and communication,*
- K – financial and insurance activities (excluding banks, cooperative savings and credit unions, insurance companies, brokerage houses, investment funds and pension funds),*
- L – real estate activities,*
- M – professional, scientific and technical activities,*
- N – administrative and support service activities,*
- P – education (excluding higher education institutions),*
- Q – human health and social work activities (excluding independent public healthcare facilities),*
- R – arts, entertainment and recreation (excluding cultural institutions with legal personality),*
- S – other service activities (excluding membership organisations).*

The survey includes all entities which in the previous reporting year acknowledged their membership in a group, both in the survey on enterprise groups using the GP form, and in other surveys: KZ – an annual statistical report for entities with foreign capital, KZZ – a report of entities which have their shares, branches, or plants abroad, but also identified based on other sources.

The collected information enables to establish the chain of relations with regard to control and, on this basis, to select enterprise groups creating a set taken under observation and analysis of results.

4. The content of the survey

The thematic scope of the survey on enterprise groups is adapted to information that dominant units and subsidiaries are able to provide.

- 1. Data prepared on the basis of information acquired from all entities which, at the end of 2013, were members of enterprise groups, including:*
 - the position of a given enterprise in the control chain within a group: related units define their position in the group as group heads or truncated group heads or subsidiary units;*
 - the name of the group;*
 - the main kind of economic activity of the group according to the Polish Classification of Activities 2007.*

2. *The data prepared on the basis of information acquired from enterprises fulfilling the role of group heads or truncated group heads within a group, including:*

- *the date of establishment of the enterprise group;*
- *the value of the group's share equity and the share of the dominant unit in this capital;*
- *the number of persons employed within the group, including employees in the all-resident or the truncated group;*
- *data on their direct subsidiaries, including, inter alia, information on implemented consolidation of financial statements in the company, the date of joining the group, and the share of the dominant unit in the share capital of the subsidiary;*
- *data on their indirect subsidiaries,*
- *information on the dependence from another domestic or foreign entity;*
- *information on the consolidation of financial results of related companies.*

Dominant units, which consolidate financial results of enterprise groups, additionally provide selected data from consolidated balance sheets and profit and loss accounts, inter alia, on income, costs, profits, equity value.

3. *Information from subsidiaries:*

- *data on the unit directly controlling the reporting unit and the global group head;*
- *the share of the dominant unit in the share capital of the subsidiary.*

5. Basic terms and economic indicators used in the publication

Consolidated financial statement is a financial statement of enterprise group which includes data of the parent company and its subsidiaries at all levels, compiled in such a manner as if the capital group was one entity.

Assets comprise the resulting from the conducted in the past operations total set of elements of property (economic resources), economically useful and controlled by an entity, with reliably established value, that are expected to bring some economic advantages in the future.

The balance sheet assets divide into the fixed assets and current assets.

Total fixed assets comprise of intangible fixed assets, tangible fixed assets, long-term receivables, long-term investments and long-term inter-period settlements.

Current assets cover stocks, short-term receivables, short-term investments and short-term inter-period settlements.

Total equity and liabilities cover equity (fund) and liabilities and provisions for liabilities.

Share equity (fund), as indicated according to the rules defined by law, regulations of statute or contract on establishing the entity, cover: share capital (fund), share capital not paid up,

entity's shares (stocks), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Share capital *is the actual contribution of an owner and co-owner, made to start an economic entity on its registration. This may be increased at later time.*

Liabilities and provisions for liabilities *are obligations resulting from past events entailing the provision of a consideration whose value has been determined in a reliable manner, which involve the use of an entity current or future assets. Cover provisions for liabilities, long-term liabilities, short-term liabilities and inter-period settlements (deferred and accrued expenses).*

Total operating revenues *cover:*

- a) **net revenues from the domestic sale and export sale products** *manufactured by an entity (finished goods, semi-finished products and services), as well as packages, equipment and outside services, if they are invoiced to the receivers along with products;*
- b) **net revenues from the sale of goods and materials**, *i.e. purchased for re-sale in the unaltered form the tangible current assets and products manufactured by an entity, if they are sold within the chain of own stores next to the products of outside manufacture. Revenues from the sale of products, goods and materials designated for export cover intra-community delivery to the member states of the European Union and export outside the European Union;*
- c) **other operating revenues**, *i.e. revenues related indirectly to the operational activity of an entity, in particular: profit from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, fixed assets under construction, intangible assets, investments in the real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of the fixed assets or investments in the real estate and rights.*

Total operating costs *cover:*

- a) **cost of the sale of products, goods and materials** *related to the basic operating activity, including the value of sold goods and materials and total costs (total operating cost) decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories;*
- b) **other operating costs**, *i.e. costs related indirectly to the operational activity of the entity, and in particular: loss on the sale of the non-financial fixed assets and fixed assets under construction, depreciation of leased or rented fixed assets and fixed assets under*

construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, provisions made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transactions in progress), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or total fixed assets received free of charge;

Financial result on operating activity is a difference between total operating revenues and total operating costs.

Gross financial result (loss or profit) is the financial result on economic activity, adjusted by the result of extraordinary events.

Net financial result (loss or profit) is the gross financial result decreased by income tax.

Return on assets (ROA) is the relation of the net financial result to the value of the total assets.

Return on equity (ROE) is the relation of the net financial result to the value of the share equity (fund).

Return on sales (ROS) is the relation of the net financial result to the value of the net revenues from the sale.

Return on investment (ROI) is the relation of financial result on economic activity to the total assets.

Total assets turnover is the relation of the net revenues from the sale to the value of the total assets.

Debt ratio is the relation of the value of the total liabilities to the total assets (or total equity and liabilities).

Debt equity ratio is the relation of the value of total liabilities to the share equity (fund).

Persons employed include:

- paid employees hired on the basis of a labour contract or service relation,
- employers and own-account workers,
- persons engaged in outworks,
- agents,
- members of agricultural production co-operatives.

Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from amount given in the item “total”

WYNIKI BADANIA – SYNTEZA

1. Podmioty działające w grupach przedsiębiorstw na tle ogółu przedsiębiorstw niefinansowych

Podmioty należące do grup przedsiębiorstw odgrywają znaczącą rolę w polskiej gospodarce oraz wywierają istotny wpływ na efekty działalności ogółu przedsiębiorstw. Oceniając skalę tego zjawiska i jego znaczenie w poszczególnych obszarach aktywności gospodarczej, należy uwzględniać nie tyle liczebność jednostek powiązanych w grupy przedsiębiorstw, ale przede wszystkim osiągnięte przez nie przychody i wyniki finansowe, a także liczbę pracujących w nich osób w stosunku do ogółu przedsiębiorstw funkcjonujących na rynku.

Poniżej przedstawiono podstawowe dane dla podmiotów należących do grup przedsiębiorstw zidentyfikowanych w badaniu grup przedsiębiorstw w odniesieniu do ogółu przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność w roku 2013. W analizie wykorzystano informacje pozyskiwane w rocznych badaniach przedsiębiorstw niefinansowych. Z uwagi na odmienne zakresy podmiotowe obu badań, dane prezentowane w tym rozdziale dla podmiotów powiązanych ograniczono do tej części zbiorowości, która jest obejmowana obu badaniami.

Do podmiotów, które należały do grup i jednocześnie były objęte rocznymi badaniami przedsiębiorstw niefinansowych w 2013 r. należało ponad 28% miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw niefinansowych. Ponadto, mimo niewielkiego udziału (0,6%) w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych, na podmioty zorganizowane w grupy przypadało 51% przychodów ogółem, a ich udział w uzyskanym wyniku finansowym brutto osiągnął ponad 35%.

Działalność podmiotów należących do grup koncentrowała się głównie w obszarach związanych z wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę; górnictwem i wydobywaniem; przetwórstwem przemysłowym oraz informacją i komunikacją, gdzie pod względem liczby podmiotów stanowiły one odpowiednio: 8%, 6%, 2% i 1%. W dwóch pierwszych obszarach miały one przeważający udział w ogólnej liczbie pracujących w przedsiębiorstwach niefinansowych (odpowiednio: 83% i 86%). We wszystkich wymienionych sekcjach odgrywały dominującą rolę w generowaniu przychodów ogółem i wyników finansowych brutto.

Tabela 1. Podmioty krajowe należące do grup przedsiębiorstw na tle ogółu przedsiębiorstw niefinansowych w 2013 r.

Wyszczególnienie	Ogółem przedsiębiorstwa niefinansowe ^{*)}	W tym podmioty należące do grup	
		w liczbach bezwzględnych	% udział w przedsiębiorstwach niefinansowych ogółem
Liczba podmiotów	1 771 460	10 078	0,6
w tym: górnictwo i wydobywanie	1 658	93	5,6
przetwórstwo przemysłowe	174 462	3 348	1,9
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	2 552	210	8,2
informacja i komunikacja	70 095	657	0,9
Liczba pracujących (stan w dniu 31 XII)	8 898 898	2 517 229	28,3
w tym: górnictwo i wydobywanie	168 029	144 943	86,3
przetwórstwo przemysłowe	2 346 931	954 691	40,7
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	138 260	115 203	83,3
informacja i komunikacja	291 629	120 630	41,4
Przychody ogółem w mln zł	3 793 078,7	1 943 115,5	51,2
w tym: górnictwo i wydobywanie	62 137,4	54 738,9	88,1
przetwórstwo przemysłowe	1 185 358,7	796 268,4	67,2
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	208 201,3	194 297,3	93,3
informacja i komunikacja	124 398,6	83 397,4	67,0
Wynik finansowy brutto w mln zł	243 377,5	85 819,4	35,3
w tym: górnictwo i wydobywanie	3 964,7	3 797,0	95,8
przetwórstwo przemysłowe	67 185,0	35 038,6	52,2
wytwarzanie i zaopatr. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę ..	19 363,5	19 065,2	98,5
informacja i komunikacja	11 062,4	6 069,3	54,9

^{*)} Dane dotyczą wszystkich przedsiębiorstw niefinansowych prowadzących działalność gospodarczą w 2013 r. z wyłączeniem jednostek zaklasyfikowanych według PKD 2007 do sekcji A (Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), K (Działalność finansowa i ubezpieczeniowa), O (Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne).

2. Podmioty należące do grup przedsiębiorstw

Badaniem grup przedsiębiorstw za 2013 r. realizowanym na formularzu *GP sprawozdanie statystyczne dla grup przedsiębiorstw* objęto 16 334 podmioty prowadzące działalność gospodarczą na terenie Polski. Przynależność do grup przedsiębiorstw potwierdziło 15 108 (92,5%) podmiotów. Na podstawie informacji zebranych w badaniu zidentyfikowano łącznie 17 975 przedsiębiorstw krajowych działających w grupach, 9 010 jednostek zagranicznych kontrolujących podmioty polskie oraz 2 266 jednostek zależnych od podmiotów polskich a zlokalizowanych za granicą.

W badanej zbiorowości 17 975 podmiotów krajowych największy odsetek (46,5%) stanowiły przedsiębiorstwa najmniejsze, tj. o liczbie pracujących do 9 osób. Udział podmiotów

o liczbie pracujących od 10 do 49 osób wyniósł 22,9%, od 50 do 249 osób – 19,9%, a 10,8% stanowiły podmioty, w których liczba pracujących wynosiła 250 i więcej osób.

Wśród krajowych podmiotów należących do grup przedsiębiorstw 83,9% stanowiły podmioty zależne od innych jednostek wchodzących w skład grupy (krajowych i zagranicznych), 7,4% – jednostki dominujące najwyższego szczebla, 8,7% – jednostki dominujące szczebla pośredniego, tj. pełniące w grupie rolę jednostki dominującej dla jednych podmiotów, a jednocześnie zależnej od innego podmiotu.

Ze względu na przeważający rodzaj działalności (według PKD 2007) prowadzonej przez przedsiębiorstwa krajowe działające w grupach, największą zbiorowość stanowiły podmioty związane z przetwórstwem przemysłowym (22,4%) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (22,3%), a w następnej kolejności – prowadzące działalność w zakresie budownictwa (10,5%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (9,7%) oraz obsługi rynku nieruchomości (9,1%).

Pozyskane w badaniu dane o powiązaniach jednostek pozwoliły na wyodrębnienie 2 039 grup, w których jednostki dominujące najwyższego lub pośredniego szczebla miały siedzibę na terenie Polski. W skład wyłonionych grup wchodziło 9 748 podmiotów krajowych (jednostek dominujących i zależnych) oraz 2 266 przedsiębiorstw zlokalizowanych za granicą i zależnych (pośrednio lub bezpośrednio) od podmiotów polskich. Tak wyłonioną zbiorowość poddano dalszej analizie.

Tabela 2. Podmioty należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie

Wyszczególnienie	Ogółem	Według pozycji w grupie			Bezpośrednio zależne od jednostek zagranicznych
		dominujące		zależne	
		najwyższego szczebla	pośredniego szczebla		
Krajowe	17 975	1 337	1 563	7 235	7 840
w tym powiązane w grupy	9 749	1 193	1 508	7 048	x
Zagraniczne.....	11 276	6 443	2 567	2 266	x
w tym powiązane w grupy	690	.	2 266	x

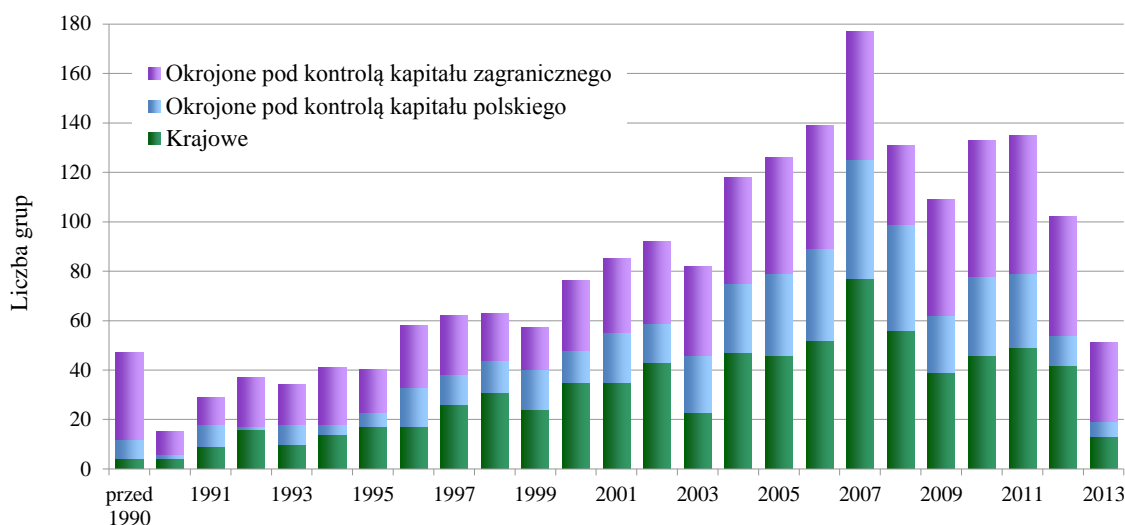
3. Grupy przedsiębiorstw

Wśród ogółu 2 039 grup przedsiębiorstw 775 (38,0%) stanowiły grupy krajowe, tj. złożone wyłącznie z przedsiębiorstw zlokalizowanych w Polsce, a 1 264 (62,0%) – tzw. grupy okrojone, czyli części grup międzynarodowych zlokalizowane na terenie Polski. Większość grup okrojonych (63,7%) znajdowała się pod kontrolą kapitału zagranicznego,

co oznacza, że rolę jednostek dominujących pośredniego szczebla pełniły w nich podmioty polskie, a jednostek dominujących najwyższego szczebla – podmioty mające siedziby w innych krajach. Pozostałe 36,3% stanowiły grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego, tj. takie, w których jednostki dominujące najwyższego szczebla miały siedziby na terenie Polski, a za granicą zlokalizowane były wyłącznie podmioty od nich zależne.

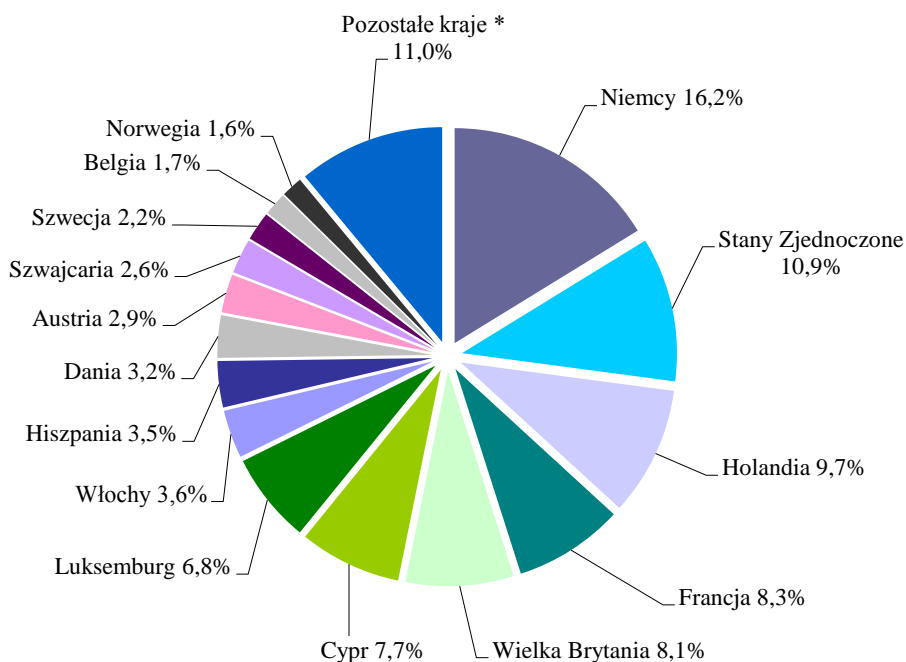
Badana zbiorowość grup przedsiębiorstw charakteryzowała się dużą rozpiętością długości okresu funkcjonowania w strukturach grup. Ponad połowa ogółu grup przedsiębiorstw funkcjonujących w końcu 2013 r. powstała w latach 2004-2011, tj.: 53,2% grup krajowych, 59,7% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 47,5% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

Wykres 1. Grupy przedsiębiorstw według daty powstania

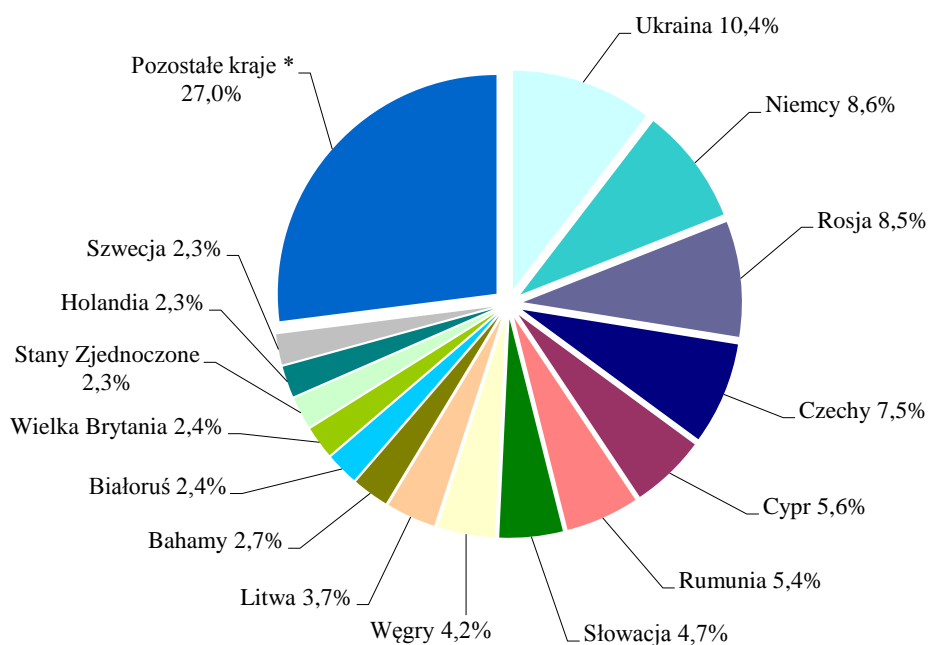

3.1. Kraj pochodzenia kapitału

Wśród ogółu zidentyfikowanych 2 039 grup przedsiębiorstw 39,5% stanowiły grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego (805), dla których jednostki dominujące najwyższego szczebla miały siedziby za granicą (łącznie w 45 krajach), w tym 79,0% w krajach członkowskich Unii Europejskiej – najwięcej w Niemczech (16,2%), Holandii (9,7%), Francji (8,3%), Wielkiej Brytanii (8,1%), na Cyprze (7,7%) oraz w Luksemburgu (6,8%). Łącznie w krajach tych zlokalizowanych była ponad połowa wszystkich jednostek dominujących najwyższego szczebla zlokalizowanych za granicą. Wśród krajów spoza Wspólnoty najwyższy odsetek (10,9%) stanowiły jednostki z siedzibą w Stanach Zjednoczonych.

Wykres 2. Jednostki dominujące najwyższego szczebla zlokalizowane za granicą

* Pozostałe kraje: Finlandia (1,2%), Irlandia (0,9%), Izrael, Czechy (po 0,7%), Wyspy Dziewicze W.B. (0,6%), Hongkong, Japonia, Kanada, Litwa, Malta, Portugalia, Republika Południowej Afryki, Słowacja, Ukraina (po 0,4%), Chiny, Grecja, Korea Południowa, Liechtenstein, Turcja (po 0,3%), Australia, Bahamy, Indie, Kajmany, Malezja, Meksyk, Panama, Seszele, Singapur, Słowenia, Węgry (po 0,1%).

Wykres 3. Zagraniczne jednostki zależne bezpośrednio i pośrednio od podmiotów polskich

* W pozostałych 71 krajach zlokalizowanych było od 0,04% do 2,0% zagranicznych jednostek zależnych od podmiotów polskich.

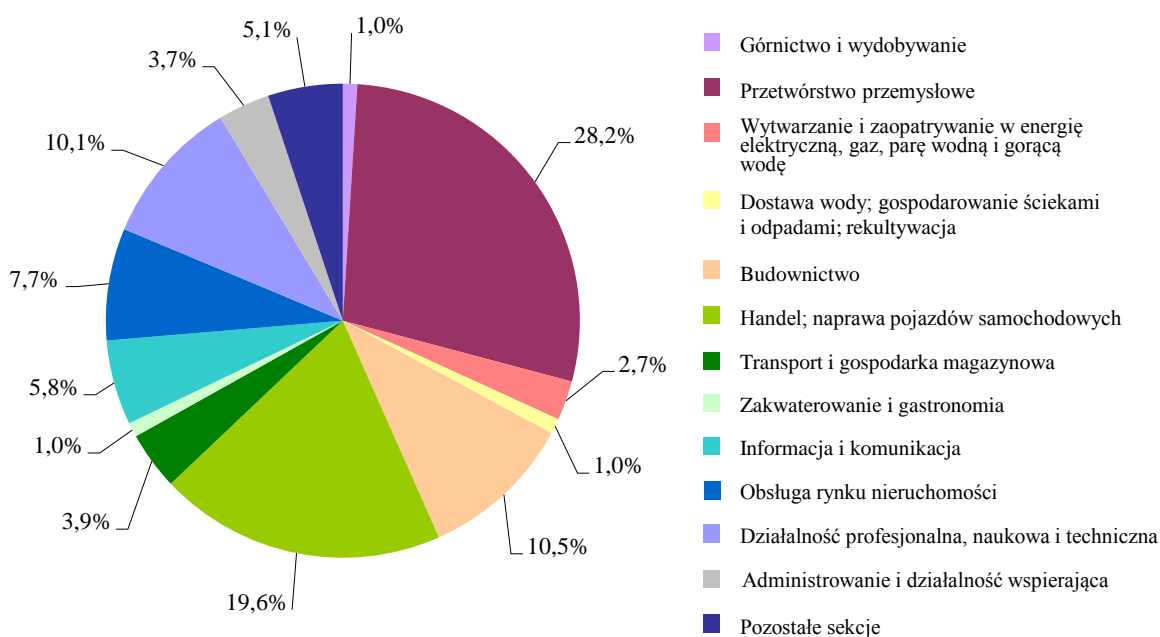
Zagraniczne podmioty zależne bezpośrednio lub pośrednio od polskich jednostek dominujących (łącznie 2 266) zlokalizowane były w 86 krajach, w tym 60,1% w krajach Unii Europejskiej. Niemal co druga jednostka zależna (45,8%) miała siedzibę na terenie jednego z siedmiu krajów sąsiadujących z Polską – najczęściej tego typu podmiotów znajdowało się na Ukrainie (10,4%), w Niemczech (8,6%), w Rosji (8,5%) oraz w Czechach (7,5%).

Ogółem w Europie zlokalizowanych było 85,4% wszystkich zagranicznych jednostek zależnych od polskich podmiotów dominujących w grupach, zarówno pod kontrolą kapitału polskiego, jak i zagranicznego. Najwięcej zagranicznych podmiotów zależnych miały grupy związane z przetwórstwem przemysłowym (33,8%) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (24,3%).

3.2. Przeważający rodzaj działalności gospodarczej

Przeważający rodzaj działalności gospodarczej prowadzonej przez poszczególne podmioty w ramach tej samej grupy był często zróżnicowany. W przypadku braku jednorodnej działalności w ramach grupy i trudności w ustaleniu jednego przeważającego rodzaju dla całej grupy, w badaniu przyjmowano za przeważający rodzaj działalności całej grupy ten, który miał największy udział w łącznych przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

Wykres 4. Grupy przedsiębiorstw według sekcji PKD

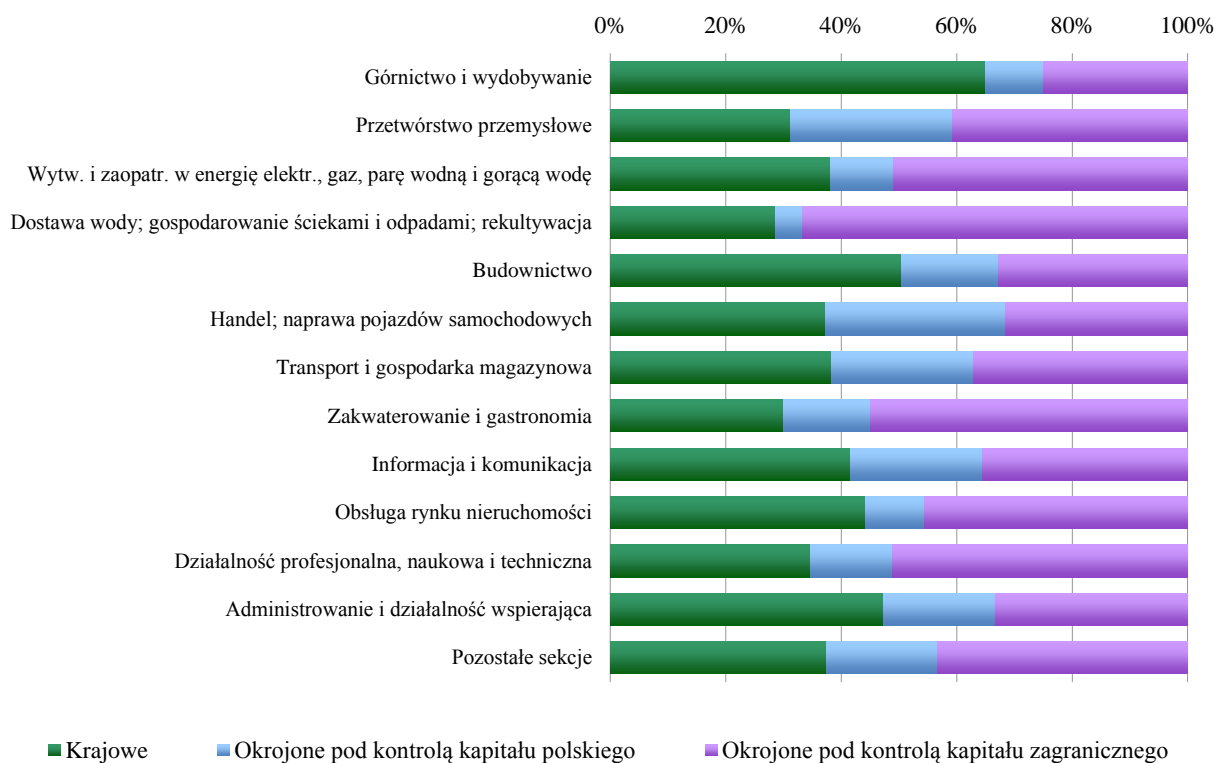

Spośród ogółu grup przedsiębiorstw (2 039) działających w Polsce w 2013 r. najwięcej prowadziło działalność związaną z przetwórstwem przemysłowym (28,2%) oraz handlem i naprawą pojazdów samochodowych (19,6%).

Przetwórstwo przemysłowe było przeważającym rodzajem działalności dla wszystkich typów grup przedsiębiorstw – 23,1% grup krajowych, 35,1% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 29,1% pod kontrolą kapitału zagranicznego. Z działalnością w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych związanych było 19,2% grup krajowych, 27,0% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 15,7% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

Obszary działalności gospodarczej, w których ze względu na liczebność dominowały grupy krajowe, to górnictwo i wydobywanie – 65,0% całej badanej zbiorowości oraz budownictwo – 50,5%. W sekcjach: dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, zakwaterowanie i gastronomia, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę dominowały grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego (stanowiły one odpowiednio: 66,7%, 55,0%, 51,2% i 50,9% ogółu grup działających w tych obszarach).

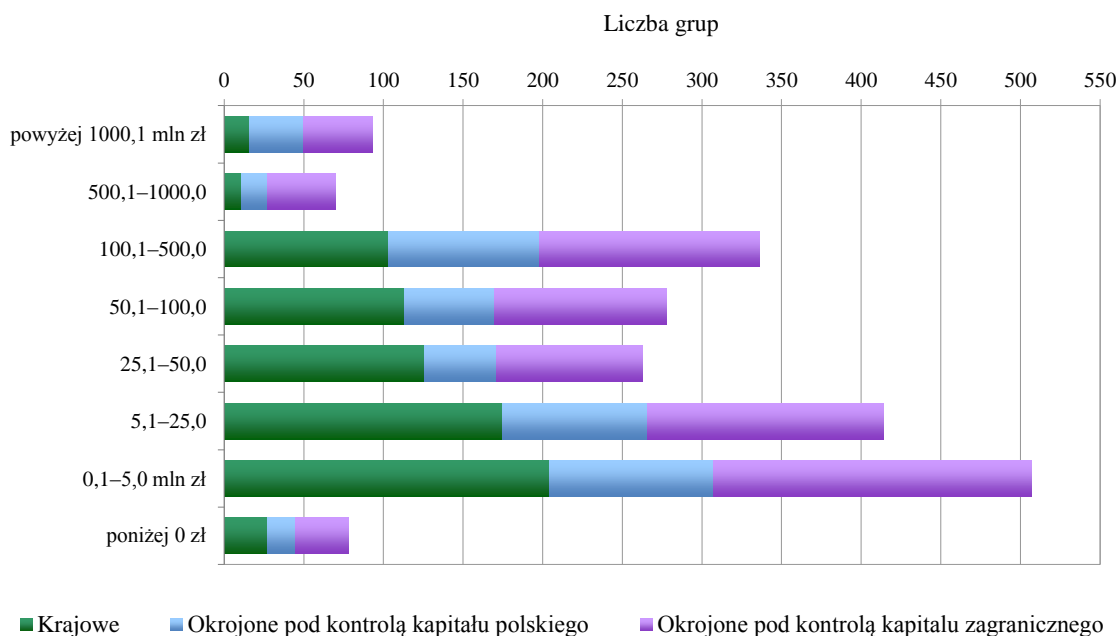
Wykres 5. Struktura grup przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD

3.3. Kapitał własny

Wartość kapitału własnego całej zbiorowości grup przedsiębiorstw na koniec 2013 r. wyniosła łącznie 617,4 mld zł (wzrost o 35,8 mld zł w porównaniu z rokiem 2012), z czego 42,9% przypadło na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego, 39,7% na grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego oraz 17,4% na grupy krajowe. Wśród ogółu grup przedsiębiorstw najwyższy udział (24,9%) miały grupy dysponujące kapitałem własnym o wartości z przedziału od 0,1 do 5,0 mln zł, a kolejne 20,3% stanowiły grupy, których wartość kapitału własnego znajdowała się w przedziale od 5,1 do 25,0 mln zł. Kapitał własny powyżej 500 mln zł posiadało 8,0% ogółu badanych grup przedsiębiorstw (3,5% grup krajowych, 10,9% okrojonych pod kontrolą podmiotów polskich i 10,7% kontrolowanych przez podmioty zagraniczne).

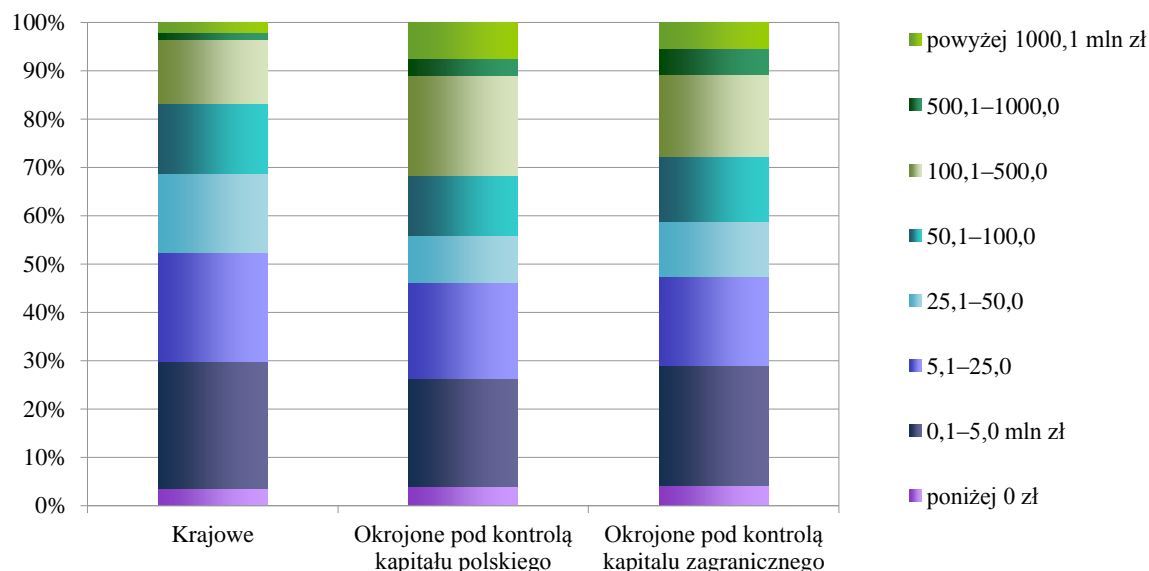
Wykres 6. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego

Struktura poszczególnych typów grup przedsiębiorstw pod względem wielkości posiadanego kapitału własnego była nieznacznie zróżnicowana. Ponad połowa grup krajowych (52,4%) dysponowała kapitałem własnym o wartości nieprzekraczającej 25 mln zł. Odsetek ten dla grup międzynarodowych ukształtował się na poziomie: 46,2% dla grup pod kontrolą kapitału polskiego oraz 47,3% dla grup pod kontrolą zagraniczną. We wszystkich typach grup najwyższy udział miały dysponujące kapitałem własnym o wartości do 5 mln zł – 29,8% grup krajowych, 26,4% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 28,9% grup okrojonych

kontrolowanych przez podmioty zagraniczne. Kapitałem własnym o wartości powyżej 50,0 mln zł dysponowało 44,0% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego, 41,2% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego i 31,4% grup krajowych.

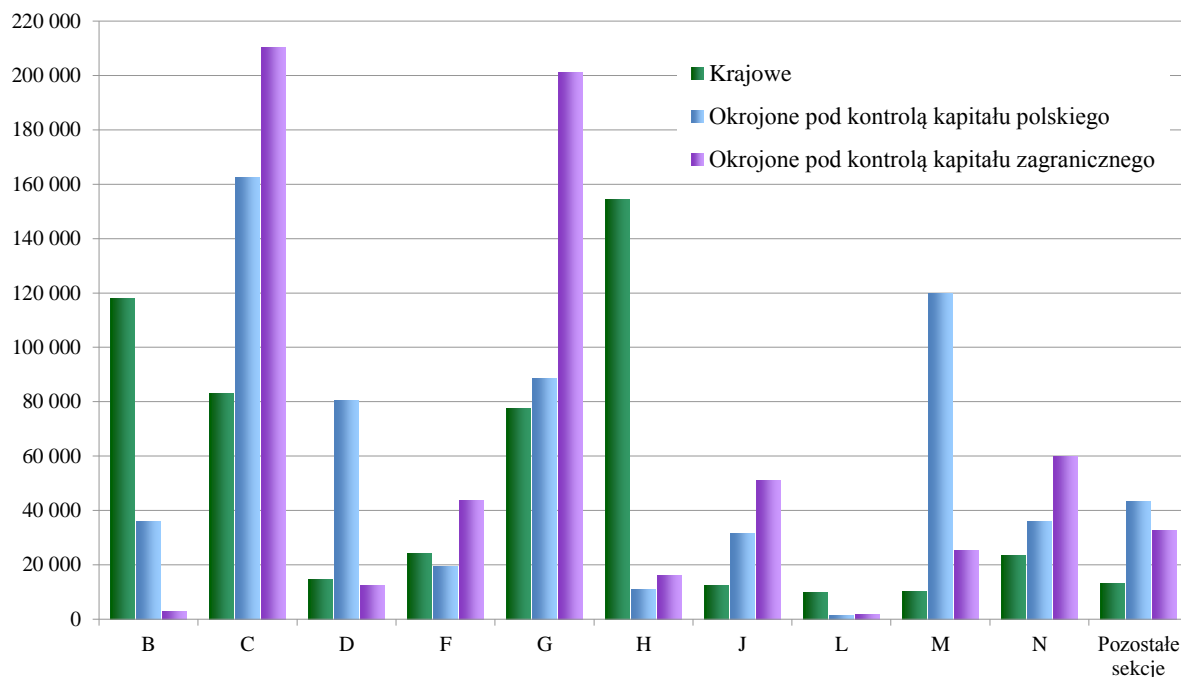
Wykres 7. Struktura grup przedsiębiorstw według wartości kapitału własnego

3.4. Pracujący

Łączna liczba pracujących w grupach przedsiębiorstw w końcu 2013 r. wyniosła 1 826,3 tys. osób, tj. o 23,4 tys. osób więcej niż w 2012 r. W grupach krajowych pracowało 540,5 tys. osób, tj. 62,0 tys. osób mniej niż w roku poprzednim. W grupach międzynarodowych zanotowano wzrost liczby pracujących. W grupach okrojonych pod kontrolą polską pracowało 629,5 tys. osób (o 61,8 tys. osób więcej niż w 2012 r.), a w grupach okrojonych pod kontrolą zagraniczną 656,4 tys. osób (o 23,7 tys. osób więcej niż w 2012 r.).

Największą liczbę pracujących w 2013 r. skupiały grupy, których przeważającym rodzajem działalności gospodarczej było przetwórstwo przemysłowe (456,0 tys. osób, tj. 25,0% ogółu pracujących w grupach przedsiębiorstw) oraz handel i naprawa pojazdów samochodowych (367,3 tys. osób, tj. 20,1% ogółu pracujących). W dalszej kolejności należy wymienić grupy działające w zakresie: transportu i gospodarki magazynowej (gdzie pracowało 181,6 tys. osób – 9,9% ogółu pracujących w grupach), górnictwa i wydobywania (156,6 tys. osób – 8,6%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (155,5 tys. osób – 8,5%).

Wykres 8. Pracujący w grupach przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD**Sekcje:**

B - Górnictwo i wydobywanie

C - Przetwórstwo przemysłowe

D - Wytw. i zaopat. w energię elektr., gaz, parę wodną i gorącą wodę

F - Budownictwo

G - Handel; naprawa pojazdów samochodowych

H - Transport i gospodarka magazynowa

J - Informacja i komunikacja

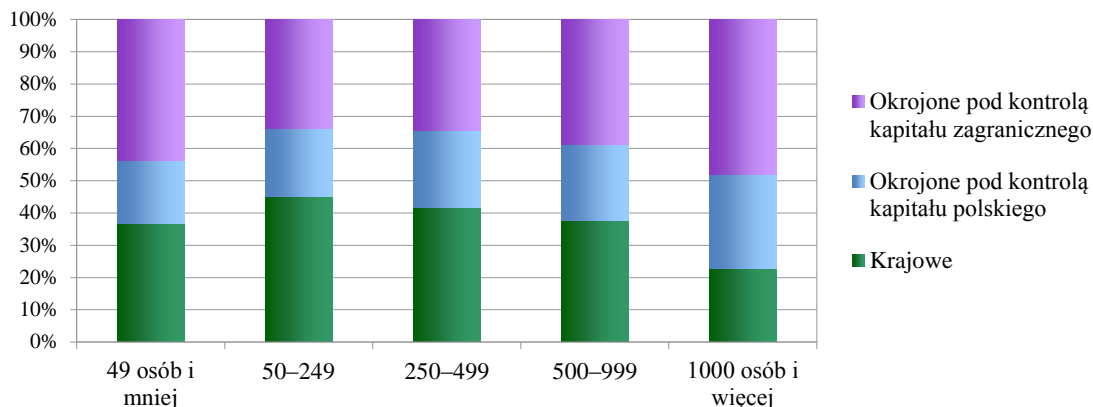
L - Obsługa rynku nieruchomości

M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna

N - Administrowanie i działalność wspierająca

Blisko 60% ogółu grup przedsiębiorstw stanowiły grupy o liczbie pracujących do 249 osób, w tym w klasie wielkości o liczbie pracujących od 50 do 249 osób znalazło się 30,7% badanej zbiorowości. Również w zbiorowości grup krajowych oraz okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego największy udział (odpowiednio 36,3% oraz 28,8%) miały grupy z tej klasy wielkości. Wśród grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego największy odsetek (31,6%) stanowiły grupy o liczbie pracujących do 49 osób.

Rozpatrując strukturę klas wielkości grup ze względu na udział poszczególnych typów grup, należy odnotować, że wśród grup najmniejszych (o liczbie pracujących do 49 osób) oraz największych (500–999 osób oraz powyżej 1 000 osób) największy odsetek stanowiły grupy okrojone pod kontrolą kapitału zagranicznego (odpowiednio 43,9%, 38,9% i 48,0%). Największy udział wśród grup średnich klas wielkości (o liczbie pracujących 50–249 i 250–499) miały grupy krajowe (odpowiednio 45,0% i 41,5%).

Wykres 9. Struktura grup przedsiębiorstw według klas wielkości i typów grup

Działalność największych pod względem liczby pracujących grup (1 000 osób i więcej) koncentrowała się głównie w przetwórstwie przemysłowym, skupiającym 40,2% ogółu grup tej klasy wielkości i 21,5% pracujących w nich osób. Drugim pod względem udziału rodzajem działalności prowadzonej przez największe grupy był handel i naprawa pojazdów samochodowych – obejmował odpowiednio 17,6% grup i 20,1% pracujących. Działalność najmniejszych grup (do 49 pracujących) była bardziej zróżnicowana. Najwięcej z nich prowadziło działalność związaną z handlem i naprawą pojazdów samochodowych, obsługą rynku nieruchomości oraz działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (odpowiednio: 18,8%, 18,8% oraz 16,4% grup). Najwyższy udział pod względem liczby pracujących wśród najmniejszych grup miały prowadzące działalność w zakresie handlu i naprawy pojazdów samochodowych (24,7%).

Wśród grup prowadzących działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego zauważalny jest odmienny niż w całej gospodarce udział grup z poszczególnych klas wielkości. Zanotowano niższy udział grup o liczbie pracujących do 49 osób (10,6% wobec 28,4% ogółem), a wyższy udział grup o liczbie pracujących 500–999 osób oraz powyżej 1 000 osób (odpowiednio; 17,4% i 21,4% wobec 10,6% i 15,0% ogółem). Niższy udział grup najmniejszych odnotowały wszystkie typy grup (po około 1/3 ogółem). Wśród grup największych z sektora przetwórstwa przemysłowego blisko połowę stanowiły grupy okrojone pod kontrolą zagraniczną.

3.5. Wyniki finansowe grup przedsiębiorstw

Spośród ogółu wyodrębnionych grup przedsiębiorstw 909 konsolidowało swoje wyniki finansowe, obejmując nimi łącznie 5 831 jednostek, z których 84,3% stanowiły jednostki polskie, a 15,7% zagraniczne jednostki zależne.

W 2013 r. wyniki finansowe grup przedsiębiorstw pod kontrolą kapitału polskiego były korzystniejsze niż pozostałych typów grup. Grupy te osiągnęły zarówno najwyższy poziom aktywów oraz kapitału własnego, jak i uzyskanych przychodów operacyjnych ogółem oraz wyników finansowych brutto i netto. Najkorzystniej ukształtowały się również dla nich analizowane wskaźniki rentowności, produktywności i zadłużenia.

Wartość aktywów ogółem całej badanej zbiorowości grup przedsiębiorstw na dzień 31 XII 2013 r. wyniosła łącznie 934,6 mld zł (w 2012 r. – 884,7 mld zł), z czego ponad połowa (51,9%) była w posiadaniu grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego, 25,0% – grup okrojonych kontrolowanych przez podmioty zagraniczne, a pozostałe 23,1% należało do krajowych grup przedsiębiorstw. Aktywa grup, których przeważająca działalność była związana z przetwórstwem przemysłowym wyniosły 225,9 mld zł i stanowiły 24,2% aktywów ogółem. Kolejne 151,3 mld zł (16,2%) należało do grup, których przeważającym rodzajem działalności było wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

Wśród aktywów ogółem badanych grup przedsiębiorstw 66,4% stanowiły aktywa trwałe. Ich udział w wartości aktywów ogółem kształtował się na zbliżonym poziomie dla poszczególnych typów grup (od 66,0% dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego do 67,3% dla grup krajowych). Główną pozycję aktywów trwałych (68,9% wartości ogółem) stanowiły rzeczowe aktywa trwałe. Udział ten dla poszczególnych typów grup był bardziej zróżnicowany i wynosił 80,5% dla grup krajowych, 71,7% dla grup okrojonych pod kontrolą polską i 51,9% dla grup okrojonych pod kontrolą zagraniczną, dla których zanotowano wyższy niż dla ogółu grup udział wartości niematerialnych i prawnych w aktywach trwałych (17,6% wobec 8,4% dla ogółu). Aktywa obrotowe ogółu wyodrębnionych grup ukształtowały się na poziomie 312,5 mld zł, przy czym ponad 1/3 ich wartości stanowiły zapasy. Grupy okrojone charakteryzowały się wyższym udziałem zapasów w strukturze aktywów obrotowych niż grupy krajowe. Najwyższy ich udział w wartości aktywów obrotowych odnotowały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego (32,9% wobec przeciętnie 30,7%). W grupach krajowych przeważającym składnikiem aktywów obrotowych były inwestycje krótkoterminowe.

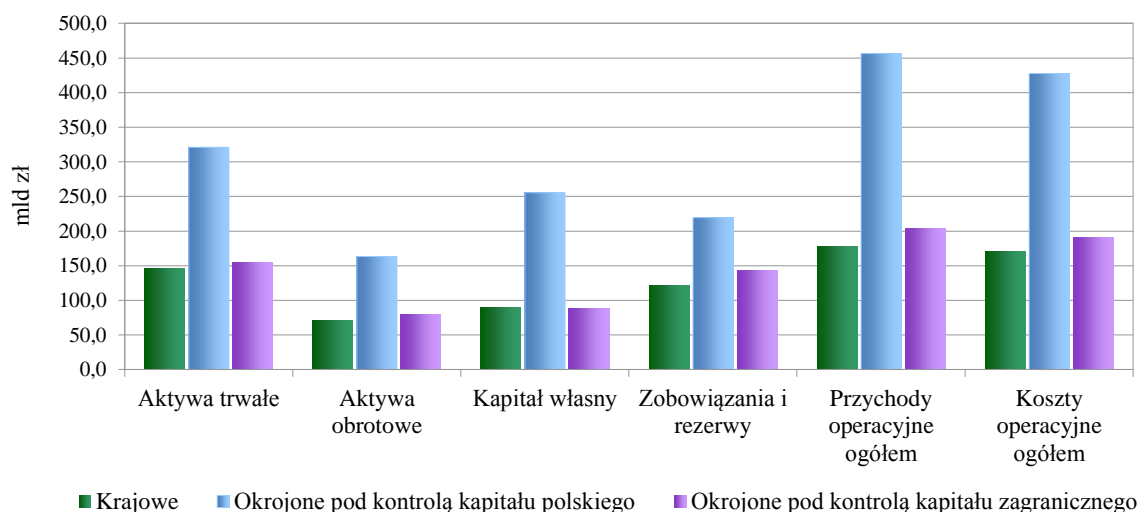
Łączna wartość kapitałów własnych na koniec 2013 r. wykazana przez badane grupy przedsiębiorstw sporządzające bilanse skonsolidowane wyniosła 434,1 mld zł (wobec 425,1 mld zł w 2012 r.), przy czym najwięcej – 58,8% (255,4 mld zł) należało do grup okrojonych pod kontrolą podmiotów polskich. Największym kapitałem własnym dysponowały grupy, których przeważającym rodzajem działalności było przetwórstwo przemysłowe

(112,2 mld zł) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (92,6 mld zł), na które łącznie przypadało 47,2% kapitału własnego grup ogółem. Udział kapitału własnego w wartości pasywów ogółem wynosił przeciętnie 46,5%, przy czym najwyższy odsetek (52,7%) zaobserwowano dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego, zaś najniższy (38,1%) dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania wyniosły ogółem 483,7 mld zł (wobec 440,9 mld zł w 2012 r.), z czego 45,4% przypadało na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego. Zobowiązania i rezerwy stanowiły przeciętnie ponad połowę (51,8%) wartości pasywów ogółem, przy czym w największym stopniu finansowanie majątku zobowiązaniami charakteryzowało grupy okrojone pod kontrolą zagraniczną (61,0% wartości pasywów ogółem).

W 2013 r. grupy przedsiębiorstw uzyskały łącznie 838,0 mld zł przychodów operacyjnych ogółem (wobec 852,2 mld zł w 2012 r.), z tego grupy krajowe 21,3%, grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego 54,4%, a będące pod kontrolą kapitału zagranicznego 24,3%. Najwyższe przychody operacyjne ogółem uzyskały grupy przedsiębiorstw, których przeważającym rodzajem działalności było przetwórstwo przemysłowe (313,9 mld zł) oraz handel i naprawa pojazdów samochodowych (171,7 mld zł), co stanowiło łącznie 57,9% przychodów operacyjnych ogółem uzyskanych przez wszystkie grupy.

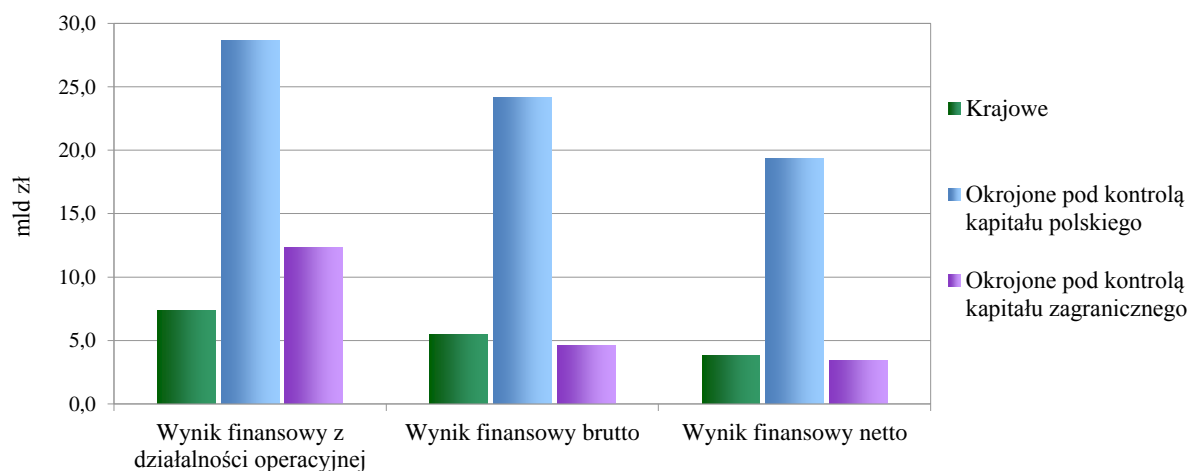
Wykres 10. Wybrane dane ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych grup przedsiębiorstw

W 2013 r. grupy przedsiębiorstw osiągnęły łącznie wynik finansowy z działalności operacyjnej w wysokości 48,4 mld zł (wobec 50,4 mld zł w 2012 r.), z czego 59,2% uzyskały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego. Wynik finansowy brutto badanej zbiorowości grup wyniósł łącznie 34,2 mld zł (wobec 43,9 mld zł w 2012 r.), z czego zdecydowaną większość (70,7%) osiągnęły grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego – 24,2 mld zł. Po uwzględnieniu obowiązkowych obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 26,6 mld zł (35,9 mld zł w 2012 r.), w tym blisko $\frac{3}{4}$ wypracowały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego – 19,4 mld zł (72,7%). Podobnie jak przed rokiem, większość poszczególnych typów grup przedsiębiorstw zakończyła rok 2013 dodatnim wynikiem finansowym. Zysk brutto osiągnęło 78,5% grup krajowych, 80,6% grup okrojonych kontrolowanych przez podmioty polskie i 76,4% grup okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego (w 2012 r. – odpowiednio: 77,3%, 77,8% i 75,0%). Odsetek grup, które zanotowały zysk netto dla poszczególnych typów grup wyniósł odpowiednio: 79,0%, 79,8% i 74,8% (wobec 76,3%, 76,3% i 77,2% w 2012 r.).

Rozpatrując całą populację grup przedsiębiorstw ze względu na przeważający rodzaj działalności, odnotować należy, że najwyższy wynik finansowy brutto i netto na koniec 2013 r. wygenerowały grupy przedsiębiorstw działające w obszarze przetwórstwa przemysłowego (odpowiednio 9,2 mld zł i 8,4 mld zł) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (8,9 mld zł i 7,1 mld zł).

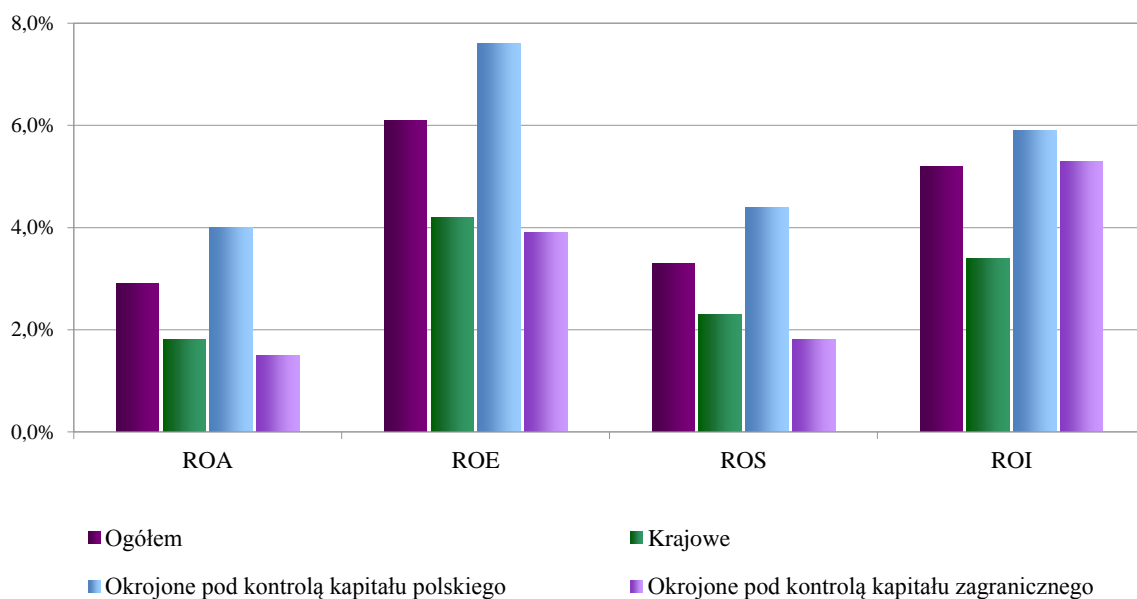
Wykres 11. Wyniki finansowe grup przedsiębiorstw

W analizie efektywności działalności gospodarczej grup przedsiębiorstw istotne znaczenie ma nie tylko badanie bezwzględnego poziomu notowanych wyników finansowych, ale również ich relacja do posiadanego kapitału, a także osiągniętych przychodów ze sprzedaży.

W niniejszej publikacji w ocenie efektywności funkcjonowania badanych grup wykorzystano wskaźniki rentowności aktywów (ROA), rentowności kapitału własnego (ROE), wskaźnik rentowności sprzedaży (ROS) oraz wskaźnik rentowności inwestycji (ROI). Wskaźniki powyższe w 2013 r. w porównaniu z rokiem poprzednim dla ogółu grup ukształtowały się na mniej korzystnym poziomie i wyniosły odpowiednio: 2,9%, 6,1%, 3,3% i 5,2% (w 2012 r. odpowiednio: 4,1%, 8,4%, 4,4% i 5,7%). Podobnie jak przed rokiem, w 2013 r. wszystkie typy grup charakteryzowały dodatnie przeciętne wskaźniki rentowności. Najwyższą rentowność aktywów, kapitałów własnych, sprzedaży oraz inwestycji w analizowanym okresie wykazały grupy okrojone kontrolowane przez podmioty polskie. Omawiane wskaźniki ukształtowały się dla nich na poziomie wyższym niż przeciętne dla ogółu grup i wyniosły odpowiednio: ROA – 4,0%, ROE – 7,6%, ROS – 4,4% i ROI – 5,9%. Najniższe wskaźniki rentowności aktywów, kapitału własnego i sprzedaży (odpowiednio: 1,5%, 3,9% i 1,8%) odnotowano dla grup okrojonych pod kontrola zagraniczną, podczas gdy przed rokiem grupy te charakteryzowały się najwyższymi wskaźnikami rentowności. Podobnie jak przed rokiem najniższy wskaźnik rentowności inwestycji zanotowały grupy krajowe.

Wykres 12. Wskaźniki rentowności grup przedsiębiorstw

O zdolności wykorzystania posiadanych aktywów do generowania przychodów informuje również wskaźnik produktywności aktywów ogółem. Wskaźnik ten uległ pogorszeniu w skali roku i wyniósł dla ogółu badanej zbiorowości 85,4% (wobec 93,1% w roku 2012). Najwyższą wartość wskaźnika (91,1%) zanotowano, podobnie jak przed rokiem, dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego.

Pogorszeniu w skali roku uległy także wskaźniki zadłużenia dla ogółu grup przedsiębiorstw. Wskaźnik ogólnego zadłużenia dla ogółu grup przedsiębiorstw w 2013 r. wyniósł 51,8% (w 2012 r. – 49,8%) i kształtował się od 45,2% (wobec 44,4% w 2012 r.) dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego do 61,0% (wobec 55,5% w 2012 r.) dla okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego. Również wskaźnik zadłużenia kapitału własnego wzrósł w porównaniu z rokiem poprzednim i dla ogółu grup przedsiębiorstw wyniósł 111,4% (wobec 103,7% w 2012 r.). Charakteryzował się on dużą rozpiętością w zależności od typu grup – od 85,9% (w 2012 r. – 84,3%) dla grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego do 160,2% (w 2012 r. – 126,2%) dla grup dla okrojonych pod kontrolą kapitału zagranicznego.

PODSUMOWANIE

Badanie grup przedsiębiorstw prowadzone przez Główny Urząd Statystyczny pozwala na wyodrębnienie i analizę tego typu podmiotów działających w Polsce. Uwzględnienie tych zagadnień w badaniach prowadzonych przez statystykę poszerza perspektywę, z jakiej obserwowane są jednostki funkcjonujące w gospodarce, włączając wzajemne powiązania do zestawu czynników wpływających na zachowania tych podmiotów, co pozwala lepiej interpretować ich działania i osiągnięte wyniki.

Na podstawie badania przeprowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny wyodrębniono 2 039 grup przedsiębiorstw działających w Polsce w 2013 r., z tego 775 grup krajowych i 1 264 grupy okrojone. Pod kontrolą kapitału zagranicznego było 805 grup okrojonych, dla których jednostkami dominującymi najwyższego szczebla w 79,0% były podmioty mające siedziby w krajach członkowskich UE, w tym głównie w Niemczech i Holandii. Najwięcej podmiotów bezpośrednio zależnych od polskich jednostek dominujących zlokalizowanych było na Ukrainie, w Rosji, Niemczech i Czechach.

Przeważającym rodzajem działalności większości badanych grup przedsiębiorstw było przetwórstwo przemysłowe (28,2%) oraz handel i naprawa pojazdów samochodowych (19,6%). Te obszary działalności skupiały także największą liczbę pracujących (łącznie 45,1% z 1 826,3 tys. pracujących ogółem w grupach przedsiębiorstw w końcu 2013 r.). Ponad połowę (59,0%) ogółu grup przedsiębiorstw stanowiły grupy o liczbie pracujących do 249 osób.

Wśród całej populacji wyodrębnionych grup przedsiębiorstw 909 konsolidowało swoje wyniki finansowe. Wartość aktywów wykazana w skonsolidowanych bilansach grup przedsiębiorstw na koniec 2013 r. wyniosła ogółem 934,6 mld zł, z czego 51,9% było w posiadaniu grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego. Łączna wartość kapitałów własnych była równa 434,1 mld zł, a zobowiązania i rezerwy na zobowiązania ukształtowały się na poziomie 483,7 mld zł. Grupy przedsiębiorstw uzyskały łącznie 838,0 mld zł przychodów operacyjnych ogółem. Wygenerowały one 48,4 mld zł zysku z działalności operacyjnej, przy czym na grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego przypadało 59,2%. Większość grup przedsiębiorstw osiągnęła zysk brutto, tj. 78,5% grup krajowych, 80,6% grup okrojonych pod kontrolą kapitału polskiego i 76,4% pod kontrolą kapitału zagranicznego. Wszystkie typy grup charakteryzowały dodatnie przeciętne wskaźniki rentowności. Najwyższą rentowność aktywów, kapitału własnego, sprzedaży i inwestycji wykazały grupy okrojone pod kontrolą kapitału polskiego – wskaźniki ROA, ROE, ROS i ROI dla tych podmiotów wyniosły odpowiednio: 4,0%, 7,6%, 4,4% i 5,9% (wobec średnich: 2,9%, 6,1%, 3,3% i 5,2%).

SUMMARY

The survey of enterprise groups conducted by the Central Statistical Office facilitates the differentiation and analysis of this type of enterprises existing in Poland. Taking them into account in statistical surveys broadens the perspective from which the entities operating in the national economy are observed, and includes the relationships between them in the set of factors influencing the behaviour of entities, which enables us to better interpret their activities and the results they achieve.

According to the survey conducted by the Central Statistical Office, there were 2 039 enterprise groups operating in Poland in 2013, 775 of which were all-resident and 1 264 truncated. There were 805 foreign controlled truncated enterprise groups, for which the global group heads were in 79,0% entities headquartered in the EU Member States, mainly in Germany and the Netherlands. The majority of foreign subsidiaries directly dependent on domestic dominant entities was situated in the Ukraine, Russia, Germany and the Czech Republic.

The basic kinds of activity of the majority of enterprise groups under the survey were manufacturing (28.2%) and trade; repair of motor vehicles (19.6%). These areas of economic activity also gathered together the largest number of persons employed (45.1% out of 1 826.3 thous. of persons employed of enterprise groups at the end of 2013). The majority (59.0%) of the total number of enterprise groups were groups employing up to 249 persons.

Out of the total number of the enterprise groups differentiated, 909 prepared consolidated financial statements. The value of assets shown in consolidated financial statements of enterprise groups at the end of 2013 amounted to a total of 934.6 bn zł, 51.9% of which belonged to domestically controlled truncated enterprise groups. The total value of share equities amounted to 434.1 bn zł, while liabilities and provisions for liabilities were equal to 483.7 bn zł. Enterprise groups achieved 838.0 bn zł of total operating revenues. They generated 48.4 bn zł profit on operating activity, and domestically controlled truncated groups obtained 59.2% of this amount. The majority of enterprise groups achieved gross profit, i.e. 78.5% of all-resident groups, 80.6% of domestically controlled truncated groups, and 76.4% of foreign controlled truncated groups. All types of groups achieved positive profitability rates. The highest return on assets, equity, sales and investment was shown by domestically controlled truncated groups – the ROA, ROE, ROS, and ROI indicators for these entities were respectively 4.0%, 7.6%, 4.4%, and 5.9% (against the average indicators of 2.9%, 6.1%, 3.3%, and 5.2%).

Tabl. 1. Podstawowe dane o grupach przedsiębiorstw według typów grup w latach 2012-2013
Basic information on enterprise groups by type of group in 2012-2013

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a - 2012 r. b - 2013 r.	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>					
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>			
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>	
Liczba grup	a	2 049	785	1 264	461	803
<i>Number of groups</i>	b	2 039	775	1 264	459	805
do 49 osób.....	a	588	210	378	114	264
<i>up to 49 persons</i>	b	579	213	366	112	254
50–249	a	620	285	335	130	205
	b	625	281	344	132	212
250–499	a	330	137	193	78	115
	b	313	130	183	75	108
500–999	a	202	81	121	48	73
	b	216	81	135	51	84
powyżej 1000 osób.....	a	309	72	237	91	146
<i>over 1000 persons</i>	b	306	70	236	89	147
Liczba pracujących w grupie (stan w dniu 31 XII)	a	1 802 913	602 488	1 200 425	567 717	632 708
<i>Number of persons employed (as of 31 XII)</i>	b	1 826 342	540 488	1 285 854	629 490	656 364
W milionach złotych <i>In million zloty</i>						
Aktywa (Pasywa) ogółem.....	a	884 675,1	234 929,5	649 745,6	444 176,6	205 568,9
<i>Total assets (equities and liabilities)</i>	b	934 565,4	216 034,0	718 531,4	484 918,7	233 612,7
Przychody operacyjne ogółem	a	852 177,5	213 706,8	638 470,7	444 081,4	194 389,3
<i>Total operating revenues</i>	b	837 999,4	178 200,4	659 799,0	456 256,5	203 542,5
Koszty operacyjne ogółem	a	801 807,2	202 265,6	599 541,5	420 464,5	179 077,0
<i>Total operating costs</i>	b	789 585,5	170 828,4	618 757,1	427 578,3	191 178,8
Wynik finansowy z działalności operacyjnej ..	a	50 370,3	11 441,2	38 929,2	23 617,0	15 312,2
<i>Financial result on operating activity</i>	b	48 413,9	7 372,0	41 041,9	28 678,2	12 363,7
Wynik finansowy brutto	a	43 908,2	10 510,3	33 397,9	21 316,3	12 081,6
<i>Gross financial result</i>	b	34 182,8	5 442,8	28 740,0	24 167,3	4 572,6
Wynik finansowy netto	a	35 888,8	8 459,2	27 429,6	17 304,3	10 125,3
<i>Net financial result</i>	b	26 644,4	3 806,8	22 837,6	19 374,6	3 463,0

Tabl. 2. Podstawowe dane o grupach przedsiębiorstw według sekcji PKD w latach 2012-2013
Basic information on enterprise groups by NACE section in 2012-2013

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a - 2012 r. b - 2013 r.	Ogółem <i>Total</i>					
	liczba grup <i>number of groups</i>	liczba pracujących w grupie w dniu 31 XII <i>number of persons employed (as of 31 XII)</i>	aktywa (pasywa) ogółem <i>total assets (equities and liabilities)</i>	przychody operacyjne ogółem <i>total operating revenues</i>	wynik finansowy z działalności operacyjnej <i>financial result on operating activity</i>	
					w mln zł <i>in mln zł</i>	wynik finansowy brutto <i>gross financial result</i>
OGÓLEM	a 2 049	1 802 913	884 675,1	852 177,5	50 370,3	43 908,2
TOTAL	b 2 039	1 826 342	934 565,4	837 999,4	48 413,9	34 182,8
Górnictwo i wydobywanie	a 22	160 528	69 535,4	55 246,8	8 613,6	8 455,2
<i>Mining and quarrying</i>	b 20	156 602	72 185,3	50 199,9	4 562,8	4 156,6
Przetwórstwo przemysłowe	a 583	452 891	220 935,9	342 010,5	17 967,6	14 784,8
<i>Manufacturing</i>	b 574	455 954	225 936,8	313 942,6	12 725,9	9 219,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ...	a 52	109 394	147 700,4	88 148,0	9 000,3	7 982,0
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	b 55	107 036	151 253,3	89 661,6	9 688,5	8 921,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	a 24	10 142	939,0	957,7	52,4	33,9
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	b 21	11 053	1 839,4	2 244,6	73,4	-66,5
Budownictwo	a 223	94 239	44 659,1	36 552,9	1 238,9	989,4
<i>Construction</i>	b 214	86 938	43 806,2	30 143,6	1 658,7	896,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	a 418	357 492	91 241,0	162 700,3	4 156,8	3 438,8
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	b 399	367 316	88 342,2	171 677,9	5 762,7	4 133,3
Transport i gospodarka magazynowa	a 78	183 889	73 312,5	28 260,2	307,4	285,4
<i>Transportation and storage</i>	b 81	181 607	82 232,0	29 221,7	641,4	481,8
Zakwaterowanie i gastronomia	a 18	5 375	2 594,4	1 088,8	112,2	107,4
<i>Accommodation and catering</i>	b 20	4 451	2 648,6	1 129,1	148,2	111,7
Informacja i komunikacja	a 120	101 621	75 443,6	52 992,0	6 299,7	5 327,1
<i>Information and communication</i>	b 118	94 938	85 963,3	52 735,3	5 389,6	2 202,8
Obsługa rynku nieruchomości.....	a 146	12 193	25 555,5	6 045,1	735,9	-412,4
<i>Real estate activities</i>	b 156	12 445	28 034,0	5 669,3	764,1	-682,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a 193	159 381	74 220,8	54 259,2	-535,4	857,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>	b 205	155 465	82 360,9	51 296,6	3 035,1	2 324,8
Administrowanie i działalność wspierająca	a 67	106 784	14 409,1	7 785,2	887,1	495,5
<i>Administrative and support service activities</i>	b 72	118 878	17 032,1	9 142,9	1 507,0	466,8
Edukacja	a 9	770	#	#	#	#
<i>Education</i>	b 9	858	#	#	#	#
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a 17	14 590	1 426,2	1 372,9	-3,4	-12,3
<i>Human health and social work activities</i>	b 14	12 331	3 370,2	1 793,6	57,6	94,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a 8	3 424	1 620,6	4 542,9	384,1	278,2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>	b 5	2 719	1 468,8	3 647,2	146,9	217,1
Pozostała działalność usługowa	a 4	809	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>	b 6	1 383	#	#	#	#
Pozostałe sekcje.....	a 67	29 391	40 904,4	9 813,6	1 134,8	1 279,0
<i>Other sections</i>	b 70	56 368	47 727,2	24 657,8	2 194,7	1 646,8

Tabl. 3. Podmioty należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i kraju lokalizacji
Entities belonging to enterprise groups by position in the group and country

Kraje <i>Countries</i>	Ogółem <i>Total</i>	Dominujące najwyższego szczebla <i>Global group heads</i>	Dominujące pośredniego szczebla <i>Heads of truncated groups</i>	Zależne <i>Subsidiaries</i>
OGÓLEM.....	29 251	7 780	4 130	17 341
TOTAL				
w tym kraje Unii Europejskiej	26 851	6 498	3 916	16 437
<i>of which EU Member States</i>				
Polska / Poland	17 975	1 337	1 563	15 075
Austria/ <i>Austria</i>	400	242	143	15
Belgia/ <i>Belgium</i>	228	148	73	7
Bulgaria/ <i>Bulgaria</i>	45	6	2	37
Chorwacja/ <i>Croatia</i>	32	3	1	28
Cypr/ <i>Cyprus</i>	411	200	85	126
Czechy/ <i>Czech Republic</i>	354	143	40	171
Dania/ <i>Denmark</i>	347	240	92	15
Estonia/ <i>Estonia</i>	25	15	4	6
Finlandia/ <i>Finland</i>	144	110	30	4
Francja/ <i>France</i>	634	448	154	32
Grecja/ <i>Greece</i>	20	18	1	1
Hiszpania/ <i>Spain</i>	336	230	75	31
Holandia/ <i>Netherlands</i>	1 098	545	501	52
Irlandia/ <i>Ireland</i>	87	51	27	9
Litwa/ <i>Lithuania</i>	117	26	8	83
Luksemburg/ <i>Luxembourg</i>	442	202	194	46
Łotwa/ <i>Latvia</i>	24	3	1	20
Malta/ <i>Malta</i>	40	10	7	23
Niemcy/ <i>Germany</i>	2 228	1 467	566	195
Portugalia/ <i>Portugal</i>	43	27	15	1
Rumunia/ <i>Romania</i>	124	–	1	123
Słowacja/ <i>Slovakia</i>	137	26	5	106
Słowenia/ <i>Slovenia</i>	25	15	2	8
Szwecja/ <i>Sweden</i>	395	246	98	51
Węgry/ <i>Hungary</i>	137	23	18	96
Wielka Brytania/ <i>United Kingdom</i>	577	367	156	54
Włochy/ <i>Italy</i>	426	350	54	22
Australia/ <i>Australia</i>	21	16	–	5
Chiny/ <i>China</i>	43	15	–	28
Chiny – Specjalny Region Administracyjny Hongkong/ <i>China – Hong Kong Special Administrative Region</i> ..	36	20	7	9
Indie/ <i>India</i>	28	17	–	11
Izrael/ <i>Israel</i>	38	32	4	2
Japonia/ <i>Japan</i>	102	94	7	1
Kanada/ <i>Canada</i>	50	33	2	15
Korea Południowa/ <i>South Korea</i>	47	41	4	2
Norwegia/ <i>Norway</i>	162	104	42	16
Republika Południowej Afryki/ <i>South Africa</i>	10	9	–	1
Rosja/ <i>Russia</i>	205	11	1	193
Stany Zjednoczone/ <i>United States</i>	641	531	57	53
Szwajcaria/ <i>Switzerland</i>	330	229	76	25
Ukraina/ <i>Ukraine</i>	242	5	1	236
Pozostałe kraje/ <i>Other countries</i>	445	125	13	307

Tabl. 4. Zagraniczne jednostki zależne od podmiotów polskich według lokalizacji na świecie i sekcji PKD

Foreign affiliates dependent on domestic entities by region and NACE section

Seksje PKD <i>NACE sections</i>	Zagraniczne jednostki zależne według lokalizacji na świecie <i>Foreign affiliates by region</i>						
	ogółem <i>total</i>	Europa <i>Europe</i>		Afryka <i>Africa</i>	Ameryka <i>America</i>	Azja <i>Asia</i>	Australia i Oceania <i>Australia and Oceania</i>
		ogółem <i>total</i>	w tym Unia Europejska <i>of which European Union</i>				
OGÓŁEM TOTAL	2 266	1 935	1 362	43	166	113	9
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	53	14	10	1	33	5	–
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	766	687	427	6	24	47	2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	16	14	12	–	–	2	–
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	5	4	3	–	–	1	–
Budownictwo <i>Construction</i>	92	91	55	1	–	–	–
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	551	499	356	1	15	34	2
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	184	90	77	29	61	2	2
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	39	33	30	–	5	1	–
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	107	92	63	–	10	5	–
Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	143	139	117	–	3	1	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	151	130	101	–	7	12	2
Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	47	43	37	–	2	2	–
Edukacja <i>Education</i>	18	17	12	–	–	1	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	10	10	9	–	–	–	–
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1	1	–	–	–	–	–
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	4	4	3	–	–	–	–
Pozostałe sekcje <i>Other sections</i>	79	67	50	5	6	–	1

Tabl. 5. Podmioty krajowe należące do grup przedsiębiorstw według pozycji w grupie i sekcji PKD
Domestic entities belonging to enterprise groups by position in the group and NACE section

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Ogółem <i>Total</i>	Dominujące najwyższego szczebla <i>Global group heads</i>	Dominujące pośredniego szczebla <i>Heads of truncated groups</i>	Bezpośrednio zależne od podmiotów <i>Subsidiaries controlled by</i>	
				krajowych <i>domestic entities</i>	zagranicznych <i>foreign entities</i>
OGÓŁEM TOTAL	17 975	1 337	1 563	7 235	7 840
Górnictwo i wydobywanie	160	20	15	74	51
<i>Mining and quarrying</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	4 033	331	375	1 193	2 134
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	679	25	65	402	187
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	218	10	26	135	47
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	1 884	150	157	968	609
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	4 013	278	246	1 186	2 303
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa.....	745	51	60	260	374
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia	240	7	20	156	57
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja	1 048	76	95	439	438
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości.....	1 643	86	136	845	576
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1 747	151	208	660	728
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca	734	58	57	370	249
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	56	5	3	36	12
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	151	6	16	110	19
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją .	59	6	6	38	9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	56	5	1	30	20
<i>Other service activities</i>					
Pozostałe sekcje.....	504	72	77	328	27
<i>Other sections</i>					

Tabl. 6. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD
Enterprise groups by type of group and NACE section

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
OGÓŁEM TOTAL	2 039	775	1 264	459	805
Górnictwo i wydobywanie	20	13	7	2	5
<i>Mining and quarrying</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	574	179	395	161	234
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ...	55	21	34	6	28
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	21	6	15	1	14
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	214	108	106	36	70
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ...	399	149	250	124	126
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	81	31	50	20	30
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia	20	6	14	3	11
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja	118	49	69	27	42
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości.....	156	69	87	16	71
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	205	71	134	29	105
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca	72	34	38	14	24
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	9	4	5	2	3
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	14	7	7	–	7
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	5	3	2	–	2
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	6	2	4	2	2
<i>Other service activities</i>					
Pozostałe sekcje.....	70	23	47	16	31
<i>Other sections</i>					

Tabl. 7. Pracujący w grupach przedsiębiorstw według typów grup i sekcji PKD*Persons employed in enterprise groups by type of group and NACE section*

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
OGÓŁEM TOTAL	1 826 342	540 488	1 285 854	629 490	656 364
Górnictwo i wydobywanie	156 602	118 012	38 590	#	#
<i>Mining and quarrying</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	455 954	82 939	373 015	162 594	210 421
<i>Manufacturing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ...	107 036	14 439	92 597	80 238	12 359
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	11 053	1 580	9 473	#	#
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	86 938	24 270	62 668	19 168	43 500
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	367 316	77 500	289 816	88 605	201 211
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	181 607	154 557	27 050	10 881	16 169
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia	4 451	452	3 999	746	3 253
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja	94 938	12 291	82 647	31 622	51 025
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości.....	12 445	9 600	2 845	1 315	1 530
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	155 465	10 273	145 192	119 956	25 236
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca	118 878	23 337	95 541	35 868	59 673
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja	858	531	327	#	#
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12 331	4 487	7 844	–	7 844
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2 719	#	#	–	#
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	1 383	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>					
Pozostałe sekcje.....	56 368	3 616	52 752	40 897	11 855
<i>Other sections</i>					

Tabl. 8. Pracujący w grupach przedsiębiorstw według klasy wielkości grupy i sekcji PKD
Persons employed in enterprise groups by size class of group and NACE section

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a - liczba grup <i>number of groups</i> b - liczba pracujących <i>number of persons employed</i>		Grupy przedsiębiorstw według liczby pracujących <i>Enterprise groups by the number of persons employed</i>					
		ogółem <i>total</i>	do 49 <i>up to 49</i>	50–249	250–499	500–999	powyżej 1000 <i>over 1000</i>
OGÓLEM	a	2 039	579	625	313	216	306
TOTAL	b	1 826 342	8 917	81 689	110 591	150 657	1 474 488
Górnictwo i wydobywanie	a	20	3	7	4	–	6
<i>Mining and quarrying</i>	b	156 602	3	1 226	1 200	–	154 173
Przetwórstwo przemysłowe	a	574	61	163	127	100	123
<i>Manufacturing</i>	b	455 954	1 269	22 562	45 709	68 805	317 609
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ...	a	55	24	15	4	4	8
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	b	107 036	209	1 921	1 514	3 115	100 277
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	a	21	5	7	3	3	3
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	b	11 053	115	1 065	1 144	2 585	6 144
Budownictwo	a	214	68	81	27	21	17
<i>Construction</i>	b	86 938	996	10 296	9 088	15 188	51 370
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	a	399	109	129	63	44	54
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>	b	367 316	2 201	16 053	22 085	29 911	297 066
Transport i gospodarka magazynowa	a	81	13	28	14	8	18
<i>Transportation and storage</i>	b	181 607	203	4 162	4 807	5 562	166 873
Zakwaterowanie i gastronomia	a	20	9	8	1	1	1
<i>Accommodation and catering</i>	b	4 451	100	887	#	#	#
Informacja i komunikacja	a	118	29	42	20	6	21
<i>Information and communication</i>	b	94 938	618	5 809	6 833	3 902	77 776
Obsługa rynku nieruchomości	a	156	109	38	2	5	2
<i>Real estate activities</i>	b	12 445	1 081	4 180	#	3 501	#
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	205	95	63	23	8	16
<i>Professional, scientific and technical activities</i>	b	155 465	1 414	7 451	8 063	5 338	133 199
Administrowanie i działalność wspierająca	a	72	14	14	13	9	22
<i>Administrative and support service activities</i>	b	118 878	167	1 658	4 987	6 891	105 175
Edukacja	a	9	6	2	1	–	–
<i>Education</i>	b	858	128	#	#	–	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	14	1	6	1	–	6
<i>Human health and social work activities</i>	b	12 331	#	1 157	#	–	#
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a	5	1	1	–	3	–
<i>Arts, entertainment and recreation</i>	b	2 719	#	#	–	#	–
Pozostała działalność usługowa	a	6	1	2	2	1	–
<i>Other service activities</i>	b	1 383	#	#	#	#	–
Pozostałe sekcje	a	70	31	19	8	3	9
<i>Other sections</i>	b	56 368	373	2 565	2 685	2 053	48 692

Tabl. 9. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i liczby pracujących (stan w dniu 31 XII)
Enterprise groups by type of group and number of persons employed (as of 31 XII)

Wyszczególnienie <i>Specification</i> a - liczba grup <i>number of groups</i> b - liczba pracujących <i>number of persons employed</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
OGÓŁEM..... a	2 039	775	1 264	459	805
TOTAL b	1 826 342	540 488	1 285 854	629 490	656 364
do 49 osób..... a	579	213	366	112	254
<i>up to 49 persons</i> b	8 917	3 580	5 337	2 134	3 203
50–249 a	625	281	344	132	212
b	81 689	36 307	45 382	18 723	26 659
250–499 a	313	130	183	75	108
b	110 591	44 192	66 399	27 981	38 418
500–999 a	216	81	135	51	84
b	150 657	56 363	94 294	35 733	58 561
powyżej 1000 osób..... a	306	70	236	89	147
<i>over 1000 persons</i> b	1 474 488	400 046	1 074 442	544 919	529 523
w tym: <i>of which:</i>					
przetwórstwo przemysłowe a	574	179	395	161	234
manufacturing b	455 954	82 939	373 015	162 594	210 421
do 49 osób..... a	61	19	42	20	22
<i>up to 49 persons</i> b	1 269	388	881	461	420
50–249 a	163	59	104	44	60
b	22 562	8 514	14 048	6 725	7 323
250–499 a	127	52	75	37	38
b	45 709	18 246	27 463	13 848	13 615
500–999 a	100	28	72	25	47
b	68 805	20 029	48 776	17 330	31 446
powyżej 1000 osób..... a	123	21	102	35	67
<i>over 1000 persons</i> b	317 609	35 762	281 847	124 230	157 617
handel; naprawa pojazdów samochodowych a	399	149	250	124	126
trade; repair of motor vehicles b	367 316	77 500	289 816	88 605	201 211
do 49 osób..... a	109	37	72	43	29
<i>up to 49 persons</i> b	2 201	726	1 475	840	635
50–249 a	129	59	70	29	41
b	16 053	7 093	8 960	3 798	5 162
250–499 a	63	24	39	18	21
b	22 085	8 210	13 875	6 658	7 217
500–999 a	44	14	30	15	15
b	29 911	8 902	21 009	10 823	10 186
powyżej 1000 osób..... a	54	15	39	19	20
<i>over 1000 persons</i> b	297 066	52 569	244 497	66 486	178 011

Tabl. 10. Grupy przedsiębiorstw według typów grup i wartości kapitału własnego*Enterprise groups by type of group and the value of share equity*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
a - liczba grup <i>number of groups</i>					
b - wartość kapitału własnego (w mln zł) <i>value of share equity (in mln zł)</i>					
OGÓLEM..... a	2 039	775	1 264	459	805
TOTAL b	617 426,2	107 640,0	509 786,2	264 917,0	244 869,1
powyżej 1 000,1 mln zł a	93	16	77	34	43
<i>over 10 000,1 mln zł</i> b	465 317,4	66 780,9	398 536,5	226 504,7	172 031,8
500,1–1 000,0 a	70	11	59	16	43
b	48 290,8	7 424,0	40 866,7	10 988,9	29 877,8
100,1–500,0 a	336	103	233	95	138
b	74 862,2	20 702,6	54 159,6	22 133,8	32 025,8
50,1–100,0 a	278	113	165	57	108
b	19 708,7	8 048,3	11 660,4	3 871,9	7 788,5
25,1–50,0 a	263	126	137	45	92
b	9 567,1	4 570,7	4 996,4	1 614,9	3 381,6
5,1–25,0 a	414	175	239	91	148
b	5 521,6	2 392,8	3 128,8	1 146,4	1 982,4
0,1–5,0 mln zł a	507	204	303	103	200
b	644,4	274,1	370,2	122,4	247,9
poniżej 0 zł..... a	78	27	51	18	33
<i>below 0 zł</i> b	-6 485,8	-2 553,4	-3 932,5	-1 466,0	-2 466,5

Tabl. 11. Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według sekcji PKD grup przedsiębiorstw
Selected data from consolidated balance sheets by NACE section of enterprise group

Lp. No	Sekcje PKD NACE sections	Liczba skon- solidowanych sprawozdań finansowych Number of consolidated financial statements	Aktywa (Pasywa) ogółem Total assets (Equities and liabilities)	Aktywa trwałe Total fixed assets	W tym: Of which:	
					rzeczowe aktywa trwałe tangible fixed assets	wartości niematerialne i prawne intangible fixed assets
			w mln zł		in mln zł	
1	OGÓŁEM..... TOTAL	909	934 565,4	620 679,7	427 535,6	52 291,7
2	Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	11	72 185,3	54 875,7	39 803,8	2 288,5
3	Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	286	225 936,8	125 487,8	101 165,9	7 985,5
4	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	23	151 253,3	117 045,7	108 965,0	2 437,3
5	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	7	1 839,4	1 035,6	831,1	19,1
6	Budownictwo <i>Construction</i>	88	43 806,2	17 858,7	5 431,2	924,9
7	Handel; naprawa pojazdów samochodowych . <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	191	88 342,2	38 936,3	21 950,5	6 553,5
8	Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	37	82 232,0	67 606,8	59 753,5	494,4
9	Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	8	2 648,6	2 250,3	1 923,3	158,6
10	Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	65	85 963,3	68 682,1	26 538,2	24 669,0
11	Obsługa rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>	47	28 034,0	20 885,5	4 060,0	372,7
12	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	67	82 360,9	62 185,8	38 573,6	2 716,5
13	Administrowanie i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>	33	17 032,1	10 446,7	2 667,0	273,9
14	Edukacja <i>Education</i>	2	#	#	#	#
15	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	9	3 370,2	2 816,1	685,3	1 924,4
16	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	3	1 468,8	658,5	600,2	7,6
17	Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	3	#	#	#	#
18	Pozostałe sekcje <i>Other sections</i>	29	47 727,2	29 711,7	14 512,8	1 460,7

Aktywa obrotowe <i>Current assets</i>	W tym: <i>Of which:</i>		Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży <i>Non-current assets held for sale</i>	Kapitał własny <i>Share equity</i>		Kapitały mniejszości <i>Minority interests</i>	Zobowiązania i rezerwy <i>Liabilities and provisions</i>	Lp. <i>No</i>
	zapasy <i>stocks</i>	inwestycje krótko-terminowe <i>short-term investments</i>		ogółem <i>total</i>	w tym kapitał podstawowy <i>of which share capital</i>			
w mln zł <i>in mln zł</i>								
312 527,4	95 990,7	74 559,8	1 358,3	434 145,6	136 899,3	14 575,0	483 714,8	1
17 301,9	5 431,8	4 696,0	7,7	35 780,0	6 367,8	674,8	35 713,2	2
100 344,9	44 114,9	12 682,1	104,1	112 217,9	20 776,5	4 567,9	108 503,1	3
34 106,1	7 362,2	9 549,2	101,4	92 567,4	29 879,5	512,2	58 026,2	4
803,9	329,2	142,7	–	438,8	511,2	45,5	1 289,3	5
25 640,0	9 009,3	4 665,8	307,5	15 623,7	2 581,1	432,7	27 728,1	6
49 132,3	20 050,9	6 914,5	273,6	34 491,1	7 028,8	1 262,5	51 896,4	7
14 614,2	745,5	9 370,1	11,0	31 824,4	23 014,5	505,2	49 843,5	8
384,8	11,4	305,9	13,5	2 157,3	979,5	2,0	489,2	9
16 998,3	1 389,2	3 961,3	282,9	36 006,7	9 194,1	2 052,0	47 800,1	10
7 143,7	2 655,1	3 036,2	4,8	13 526,5	2 066,8	546,0	13 816,2	11
20 118,7	2 439,3	6 789,6	56,4	34 911,2	20 766,8	3 376,6	44 019,5	12
6 566,4	349,0	1 952,2	19,0	4 206,9	1 518,7	58,9	12 707,8	13
#	#	#	–	#	#	–	#	14
554,1	28,9	126,0	–	1 056,1	693,8	10,1	2 303,8	15
810,2	24,7	650,6	–	672,7	136,5	–	796,0	16
#	#	#	–	#	#	#	#	17
17 839,1	2 041,9	9 637,3	176,4	18 400,5	11 376,5	528,6	28 681,6	18

Tabl. 12. Wybrane dane ze skonsolidowanych bilansów według typów grup przedsiębiorstw
Selected data from consolidated balance sheets by type of enterprise group

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
Liczba skonsolidowanych sprawozdań finansowych <i>Number of consolidated financial statements</i>	909	405	504	258	246
W milionach złotych <i>In million złoty</i>					
AKTYWA ASSETS					
Aktywa ogółem <i>Total assets</i>	934 565,4	216 034,0	718 531,4	484 918,7	233 612,7
Aktywa trwałe	620 679,7	145 441,1	475 238,6	321 038,8	154 199,8
<i>Fixed assets</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
rzeczowe aktywa trwałe	427 535,6	117 151,0	310 384,6	230 305,6	80 079,0
<i>tangible fixed assets</i>					
wartości niematerialne i prawne	52 291,7	6 180,3	46 111,4	18 930,8	27 180,6
<i>intangible fixed assets</i>					
Aktywa obrotowe	312 527,4	70 228,4	242 299,0	163 300,2	78 998,8
<i>Current assets</i>					
w tym: <i>of which:</i>					
zapasy	95 990,7	20 126,6	75 864,1	53 663,5	22 200,6
<i>stocks</i>					
inwestycje krótkoterminowe	74 559,8	21 855,5	52 704,3	34 171,8	18 532,6
<i>short-term investments</i>					
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	1 358,3	364,5	993,8	579,8	414,0
<i>Non-current assets held for sale</i>					
PASYWA EQUITIES AND LIABILITIES					
Pasywa ogółem <i>Total equities and liabilities</i>	934 565,4	216 034,0	718 531,4	484 918,7	233 612,7
Kapitał własny	434 145,6	89 866,1	344 279,6	255 364,5	88 915,1
<i>Share equity</i>					
w tym kapitał podstawowy	136 899,3	38 102,6	98 796,7	69 750,0	29 046,7
<i>of which share capital</i>					
Kapitały mniejszości	14 575,0	3 666,0	10 909,0	9 543,5	1 365,5
<i>Minority interests</i>					
Zobowiązania i rezerwy	483 714,8	121 871,0	361 843,8	219 390,9	142 452,9
<i>Liabilities and provisions</i>					

Tabl. 13. Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według sekcji PKD grup przedsiębiorstw

Selected data from consolidated profit and loss accounts by NACE section of enterprise group

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Przychody operacyjne <i>Operating revenues</i>		Koszty operacyjne ogółem <i>Total operating costs</i>	Wynik finansowy z działalności operacyjnej <i>Financial result on operating activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
	ogółem <i>total</i>	w tym ze sprzedaży <i>of which revenues from sale</i>				
w mln zł <i>in mln zł</i>						
OGÓLEM	837 999,4	797 967,4	789 585,5	48 413,9	34 182,8	26 644,4
TOTAL						
Górnictwo i wydobywanie	50 199,9	47 936,0	45 637,1	4 562,8	4 156,6	2 788,3
<i>Mining and quarrying</i>						
Przetwórstwo przemysłowe	313 942,6	307 053,9	301 216,7	12 725,9	9 219,1	8 435,3
<i>Manufacturing</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	89 661,6	85 817,5	79 973,1	9 688,5	8 921,8	7 098,6
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	2 244,6	2 196,6	2 171,2	73,4	-66,5	-50,6
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
Budownictwo	30 143,6	28 142,3	28 484,9	1 658,7	896,3	586,6
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	171 677,9	164 788,3	165 915,2	5 762,7	4 133,3	3 390,1
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>						
Transport i gospodarka magazynowa	29 221,7	28 101,5	28 580,3	641,4	481,8	167,6
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia	1 129,1	1 087,8	980,9	148,2	111,7	86,3
<i>Accommodation and catering</i>						
Informacja i komunikacja	52 735,3	51 463,0	47 345,7	5 389,6	2 202,8	1 855,7
<i>Information and communication</i>						
Obsługa rynku nieruchomości	5 669,3	5 276,9	4 905,2	764,1	-682,8	-778,6
<i>Real estate activities</i>						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	51 296,6	46 976,6	48 261,6	3 035,1	2 324,8	1 552,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>						
Administrowanie i działalność wspierająca	9 142,9	8 583,6	7 635,9	1 507,0	466,8	242,1
<i>Administrative and support service activities</i>						
Edukacja	#	#	#	#	#	#
<i>Education</i>						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 793,6	1 107,8	1 736,0	57,6	94,3	84,6
<i>Human health and social work activities</i>						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3 647,2	3 546,9	3 500,3	146,9	217,1	152,4
<i>Arts, entertainment and recreation</i>						
Pozostała działalność usługowa	#	#	#	#	#	#
<i>Other service activities</i>						
Pozostałe sekcje.....	24 657,8	15 108,6	22 463,1	2 194,7	1 646,8	987,2
<i>Other sections</i>						

Tabl. 14. Wskaźniki rentowności według sekcji PKD*Profitability indicators by NACE section*

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Wskaźnik rentowności aktywów <i>Return on assets</i>	Wskaźnik rentowności kapitału własnego <i>Return on equity</i>	Wskaźnik rentowności sprzedaży <i>Return on sales</i>	Wskaźnik rentowności inwestycji <i>Return on investment</i>
	w % in %			
OGÓLEM	2,9	6,1	3,3	5,2
TOTAL				
Górnictwo i wydobywanie	3,9	7,8	5,8	6,3
<i>Mining and quarrying</i>				
Przetwórstwo przemysłowe	3,7	7,5	2,7	5,6
<i>Manufacturing</i>				
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	4,7	7,7	8,3	6,4
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	-2,7	-11,5	-2,3	4,0
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	1,3	3,8	2,1	3,8
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	3,8	9,8	2,1	6,5
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	0,2	0,5	0,6	0,8
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia	3,3	4,0	7,9	5,6
<i>Accommodation and catering</i>				
Informacja i komunikacja	2,2	5,2	3,6	6,3
<i>Information and communication</i>				
Obsługa rynku nieruchomości	-2,8	-5,8	-14,8	2,7
<i>Real estate activities</i>				
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1,9	4,4	3,3	3,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>				
Administrowanie i działalność wspierająca	1,4	5,8	2,8	8,8
<i>Administrative and support service activities</i>				
Edukacja	7,5	9,9	9,7	8,7
<i>Education</i>				
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,5	8,0	7,6	1,7
<i>Human health and social work activities</i>				
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10,4	22,7	4,3	10,0
<i>Arts, entertainment and recreation</i>				
Pozostała działalność usługowa	13,9	19,5	5,6	17,5
<i>Other service activities</i>				
Pozostałe sekcje	2,1	5,4	6,5	4,6
<i>Other sections</i>				

Tabl. 15. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według sekcji PKD*Basic economic indicators by NACE section*

Sekcje PKD <i>NACE sections</i>	Wskaźnik produktywności aktywów ogółem <i>Total assets turnover</i>	Wskaźnik ogólnego zadłużenia <i>Debt ratio</i>	Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego <i>Debt equity ratio</i>
	w % in %		
OGÓLEM	85,4	51,8	111,4
TOTAL			
Górnictwo i wydobywanie	66,4	49,5	99,8
<i>Mining and quarrying</i>			
Przetwórstwo przemysłowe	135,9	48,0	96,7
<i>Manufacturing</i>			
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	56,7	38,4	62,7
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>			
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	119,4	70,1	293,9
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>			
Budownictwo	64,2	63,3	177,5
<i>Construction</i>			
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	186,5	58,7	150,5
<i>Trade; repair of motor vehicles</i>			
Transport i gospodarka magazynowa	34,2	60,6	156,6
<i>Transportation and storage</i>			
Zakwaterowanie i gastronomia	41,1	18,5	22,7
<i>Accommodation and catering</i>			
Informacja i komunikacja	59,9	55,6	132,8
<i>Information and communication</i>			
Obsługa rynku nieruchomości	18,8	49,3	102,1
<i>Real estate activities</i>			
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	57,0	53,4	126,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>			
Administrowanie i działalność wspierająca	50,4	74,6	302,1
<i>Administrative and support service activities</i>			
Edukacja	77,8	24,1	31,8
<i>Education</i>			
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	32,9	68,4	218,1
<i>Human health and social work activities</i>			
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	241,5	54,2	118,3
<i>Arts, entertainment and recreation</i>			
Pozostała działalność usługowa	248,9	28,5	39,8
<i>Other service activities</i>			
Pozostałe sekcje	31,7	60,1	155,9
<i>Other sections</i>			

Tabl. 16. Wybrane dane ze skonsolidowanych rachunków zysków i strat według typów grup przedsiębiorstw*Selected data from consolidated profit and loss accounts by type of enterprise group*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
	w mln zł		in mln zł		
Przychody operacyjne ogółem	837 999,4	178 200,4	659 799,0	456 256,5	203 542,5
<i>Total operating revenues</i>					
w tym przychody ze sprzedaży	797 967,4	166 226,9	631 740,5	441 603,5	190 137,1
<i>of which revenues from sale</i>					
Koszty operacyjne ogółem	789 585,5	170 828,4	618 757,1	427 578,3	191 178,8
<i>Total operating costs</i>					
Wynik finansowy z działalności operacyjnej	48 413,9	7 372,0	41 041,9	28 678,2	12 363,7
<i>Financial result on operating activity</i>					
Wynik finansowy brutto	34 182,8	5 442,8	28 740,0	24 167,3	4 572,6
<i>Gross financial result</i>					
Wynik finansowy netto	26 644,4	3 806,8	22 837,6	19 374,6	3 463,0
<i>Net financial result</i>					
w tym przypadający na udziałowców jednostki dominującej	22 782,1	2 750,2	20 031,9	17 257,4	2 774,6
<i>of which for shareholders of dominant unit</i>					

Tabl. 17. Podstawowe wskaźniki ekonomiczne według typów grup przedsiębiorstw*Basic economic indicators by type of enterprise group*

Wskaźniki ekonomiczne <i>Economic indicators</i>	Grupy przedsiębiorstw <i>Enterprise groups</i>				
	ogółem <i>grand total</i>	krajowe <i>all-resident</i>	okrojone <i>truncated</i>		
			razem <i>total</i>	pod kontrolą kapitału polskiego <i>domestically controlled</i>	pod kontrolą kapitału zagranicznego <i>foreign controlled</i>
	w %		in %		
Wskaźnik rentowności aktywów	2,9	1,8	3,2	4,0	1,5
<i>Return on assets</i>					
Wskaźnik rentowności kapitału własnego	6,1	4,2	6,6	7,6	3,9
<i>Return on equity</i>					
Wskaźnik rentowności sprzedaży	3,3	2,3	3,6	4,4	1,8
<i>Return on sales</i>					
Wskaźnik rentowności inwestycji	5,2	3,4	5,7	5,9	5,3
<i>Return on investment</i>					
Wskaźnik produktywności aktywów ogółem	85,4	76,9	87,9	91,1	81,4
<i>Total assets turnover</i>					
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	51,8	56,4	50,4	45,2	61,0
<i>Debt ratio</i>					
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	111,4	135,6	105,1	85,9	160,2
<i>Debt equity ratio</i>					

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW UŻYWANYCH W PUBLIKACJI SYMBOLS AND ABBREVIATIONS USED IN THE PUBLICATION

Znaki umowne *Symbols*

Kreska	(-)	- zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero	(0,0)	- zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Znak	x	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Kropka	(.)	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak	#	- dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Official Statistics.</i>
„W tym” ”Of which”		- nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma	(,)	- used in figures represents the decimal point.

Skróty *Abbreviations*

tys./ thous.	=	tysiąc/ thousand
mln	=	milion/ million
mld/ bn	=	miliard/ billion
zł/ zl	=	złoty/ zloty
PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności/ Polish Classification of Activities (NACE)

SKRÓTY I PEŁNE NAZWY WEDŁUG PKD 2007 STOSOWANE W PUBLIKACJI ABBREVIATIONS AND FULL NAMES ACCORDING PKD 2007 USED IN THE PUBLICATION

Skróty *Abbreviations*

Pełna nazwa *Full name*

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę x	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja x	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości x	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca x	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.
When publishing CSO data please indicate the source.